

Bijlagen

Structuurvisie Doetinchem 2035

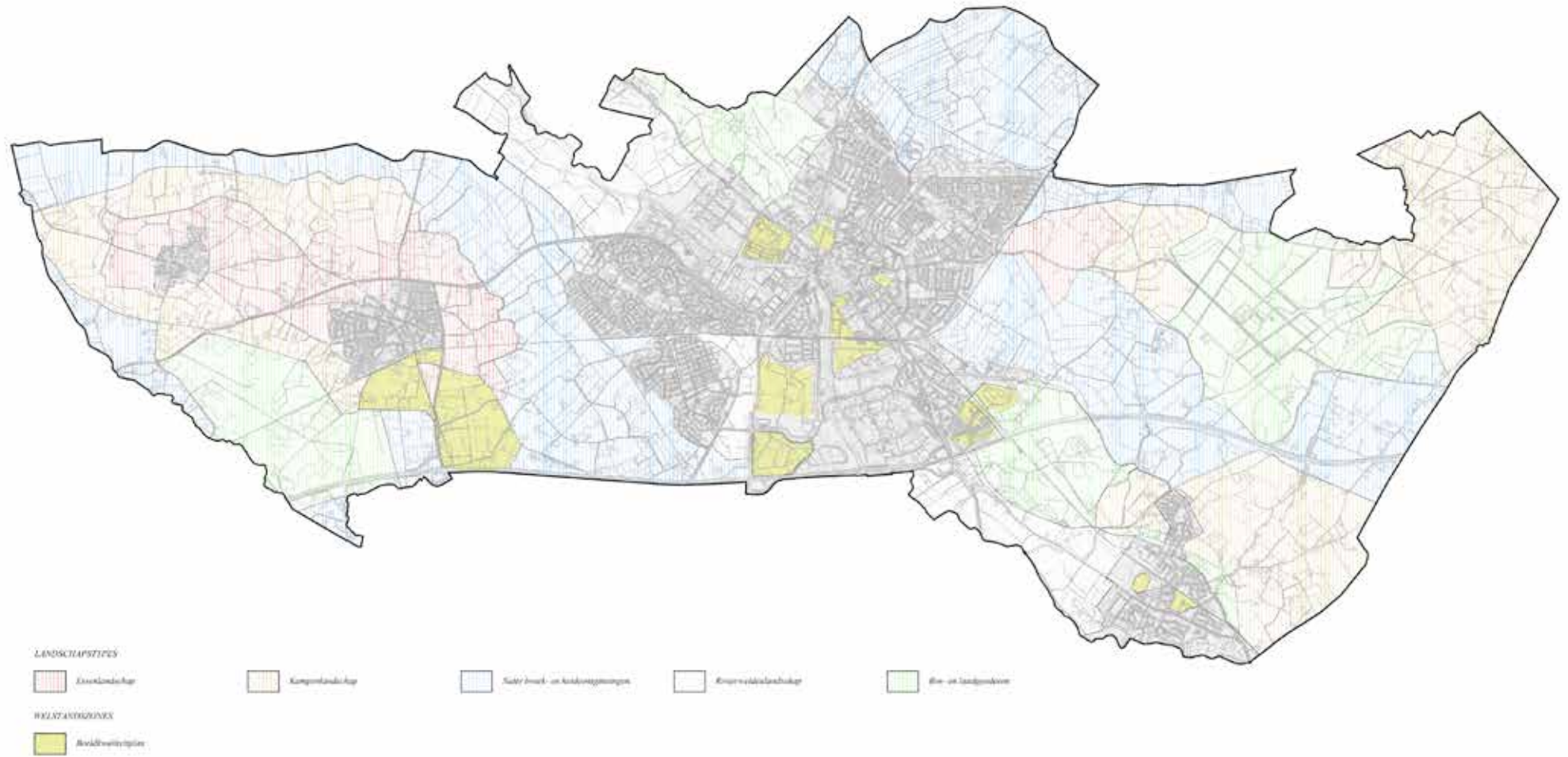

gemeente [gD] Doetinchem

Voor het document van de Structuurvisie Doetinchem 2035 zijn bijlagen opgenomen die nog niet eerder zijn vastgesteld, maar die wel een gedeeltelijke onderbouwing vormen voor een specifiek onderwerp of belangrijk zijn als nadere toelichting. Het kan gaan om kaarten, deelvisies, kaders en dergelijke. De volgende bijlagen zijn opgenomen:

1. **Toelichting landschapstypen**
2. **Landschapsstructuurkaart**
3. **Kaart Ecologische Hoofdstructuur (EHS)**
4. **Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied**
5. **Toelichting stedenbouwkundige typologieën**
6. **Argumentenkaart herbestemming**
7. **Beleidskaders milieu**
8. **Risicokaart externe veiligheid**
9. **Bodemkaart te saneren stortplaatsen**
10. **Dorpsplankaart Gaanderen**
11. **Grensoverschrijdende samenwerking**
12. **Lijst beleidstukken**

Bijlage 1. Toelichting landschapstypen

Binnen de gemeente Doetinchem zijn de volgende landschapstypen van elkaar te onderscheiden. Deze vormen de basis voor zowel het bestemmingsplan buitengebied als de landschapstructuurkaart.

Essenlandschap

Kenmerkend zijn de grote aaneengesloten en open bouwlanden, de essen. De essen hebben een glooiend verloop en vaak een bolle ligging. De randen liggen lager dan het midden. De hoogteverschillen kunnen enkele meters bedragen. De boerderijen liggen bij elkaar langs de benedenrand van de es, op de overgang naar de lager liggende natte weidegronden. Het landschap langs de rand is kleinschalig met privé-kavels, boomgaarden, moestuinen, bosjes en houtwallen. Langs de randen van de es komen vaak kleine steilrandjes voor, soms met een haag of houtwallepje. De boerderijen lagen oorspronkelijk aan een fijnvertakt netwerk van paden over de es. Tegenwoordig ontsluit een slingerende weg rond de es de boerderijen. De erven liggen vaak niet aan de weg. De oriëntatie van het erf ten opzichte van de weg is minder duidelijk. Dat komt omdat de wegenstructuur vaak jonger is dan het erf. De (nieuwe) toegangsweg leidt de bezoeker vaak eerst naar de deel, de oorspronkelijke bedrijfsfunctie van de boerderij. Het oorspronkelijke woongedeelte is gericht naar het landschap.

De erven aan de rand van de es hebben van oorsprong opgaande beplanting aan de zijde van de es. Die beplanting biedt beschutting aan de gebouwen en de

ruimte daar direct omheen. De windkerende beplanting staat meestal groepsgewijs aan de rand van het erf. In een singel of houtwal is ook mogelijk. Doordat de planting niet doorgaand is ontstaat een beeld waarbij gesloten kappen en groen elkaar afwisselen. Beplanting, bijvoorbeeld een haag, geeft vaak ook de grens tussen het erf en de omgeving duidelijk aan. Vanaf de es en vanaf de weg zijn vooral de stoere kappen en de erfbeplanting zichtbaar. De beplanting onttrekt de lage zijgevels aan het zicht.

Aan de noordzijde van Wehl liggen nog gave, bolliggende en open essen, die bijzonder goed herkenbaar zijn. Veelvoorkomende bedreigingen voor de essen zijn bebouwing op de es, niet passend grondgebruik, zoals kwekerijen, het egaliseren of slechten van steilranden en grootschalige bebouwing in het kleinschalige landschap.

Beeldbepalende kenmerken

- Open landschap: samenhangend complex van landbouwgronden.
- Glooiende essen: bolle ligging.
- Akkerbouw.
- Kleinschalig landschap langs de rand van de es met privé-kavels, boomgaarden, moestuinen, bosjes en houtwallen.
- Bebouwing bij elkaar aan de benedenrand van de es.
- Dichte groenstructuren in de zone waar de erven liggen.
- Windkerende opgaande beplanting langs het erf aan de zijde van de es.

- Erfbeplanting.
- Afbakening van het erf van de omgeving, bijvoorbeeld door een haag.
- Vanuit omgeving zijn vooral de stoere kappen en de erfbeplanting zichtbaar (dakenlandschap).
- Stroken en blokverkaveling.
- Oorspronkelijk type boerderij: Hallehuis.

Kampenlandschap

Kenmerkend voor het kampenlandschap zijn de kleinschaligheid en de grote verscheidenheid. Het landschap bestaat uit een aaneenschakeling van afzonderlijke erven. Kampen zijn van oorsprong eenmansessen. Het zijn kleine opbollende akkers die op hogere gronden in het beekdal liggen. Opgaande beplanting – bomenlanen, bosopstanden, houtwallen, hoge erf- of wegbeplanting – omkaderen de essen. De boerenerven liggen aan de rand van de es, op de overgang naar de lager liggende hooi- en weidegronden langs de beek. De erven liggen verspreid in het landschap. Beplanting sluit de ruimte om het erf af. Kleine bosjes en houtsingels vormen een afscherming tussen het erf en het bouwland. Het samenhangende patroon van erfbeplanting en de houtsingels zorgen voor een aaneenschakeling van fijnmazige ruimtes. De wegen in het kampenlandschap ontstonden vanuit elk erf. Het gebruik van de eigen gronden en de aanwezige natuurlijke hoogtes in het terrein bepaalden de situering. Door het aan elkaar knopen van deze paden ontstond een grillig en bochtig wegenstelsel. Door de kleinschaligheid van

Bijlage 1. Toelichting landschapstypen

het landschap zijn de afzonderlijke erven vanuit een beperkt aantal plekken in het landschap te beleven. Het kampenlandschap is visueel relatief dicht.

De boerderij met schuren vormen een compacte cluster. In het lint is de vrijheid in vorm en massa groot, maar binnen één cluster is de samenhang groot. Vooral de kappen zorgen voor maat en schaal van de gebouwen en voor de samenhang. De oriëntatie van de boerderij verschilt per erf, maar meestal heeft het woongedeelte zicht op de akker.

6 Door schaalvergroting, intensivering van de landbouw, rationalisering van de waterlopen en van de wegen en door de verstedelijking werd de kleinschalige afwisseling in het landschap minder. Beplantingselementen verdwenen en nieuwe bebouwing verscheen op plaatsen waar van oudsher geen bebouwing was. De vroegere herkenbare relatie tussen de landschappelijke ondergrond en het ruimtegebruik vervaagde. Door de rationalisering van de wegen lijken de boerderijen toevallig in het landschap te liggen.

Beeldbepalende kenmerken

- Kleinschaligheid – fijnmazig en grillig – en verscheidenheid.
- Relatief besloten landschap.
- Opbollende eenmansessen.
- Opgaande beplanting omkadert de essen.
- Gemengd grondgebruik: akkerbouw en melkveehouderij.

- Verspreide bebouwing.
- Afzonderlijke erven op de overgang naar de lager liggende hooi- en weidegronden.
- Beplanting sluit de ruimte om het erf af, met tussen erf en akker kleine bosjes en houtsingels.
- Kleinschalig landschap rond erf: boomgaarden, moestuinen, bosjes en houtwallen.
- Erfbeplanting.
- Vanuit omgeving zijn vooral de stoere kappen en de erfbeplanting zichtbaar.
- Oorspronkelijk type boerderij: Hallehuis of Saksische boerderij.

Natte broek- en heideontginningen

De gronden zijn vooral in gebruik als grasland voor melkveehouderijen en deels als bouwland voor mais. Langs de beken en haaks daarop zijn houtwallen aanwezig. In het algemeen staan langs de rechte wegen bomenrijen. De beplantingselementen zijn spaarzaam en anders relatief transparant, zodat grote ruimten ontstaan. Door de grote openheid van het gebied vallen weg- en erfbeplanting direct op.

De erven liggen langs de rechte wegen die dienden als basis van de ontginningen. Soms geconcentreerd, soms gelijkmatig verspreid. De afstand van de erven tot de weg verschilt per situatie. Langs de erven staan windsingels en houtwallen. Waar windsingels staan is afhankelijk van de oriëntatie van het erf. Soms eenzijdig, soms tweezijdig. In grote open gebieden soms rond het hele erf. Het beeld

van het erf van buitenaf is meestal groen met hier en daar een glimp van de bebouwing. De erven zelf hebben een rationele vorm met haakse hoeken. De bebouwing staat in een rechthoekig patroon, waarbij één as evenwijdig is aan de zijdelingse perceelsgrens. Als die perceelsgrens niet haaks op de weg staat, ligt het erf scheef ten opzichte van de weg. Het woonhuisgedeelte van de boerderij richt zich naar de weg. Dit gedeelte staat meestal los van de schuren. Schuren staan achter het woonhuis met de nok evenwijdig aan de perceelsgrens. Vaak ontwikkelt bebouwing zich in de diepte van het perceel. Als er al variatie is in de nokrichting dan staat bebouwing haaks op elkaar.

Beeldbepalende kenmerken

- Vlak, open en relatief grootschalig landschap.
- Relatief rationele verkaveling: recht toe, recht aan strokenverkaveling.
- Afwisselende boeren bedrijvigheid
- Beplanting in open gebied is spaarzaam of relatief transparant.
- Houtwallen langs en haaks op beken.
- Bomenrijen langs de rechte wegen.
- Erven liggen gelijkmatig verspreid langs rechte ontsluitingswegen.
- Erf en bebouwing richten zich op de weg.
- Windsingels en houtwallen langs de erfgronden. De ligging van windsingels is afhankelijk van de oriëntatie van het erf.
- Het beeld van het erf is groen met hier en daar een

Bijlage 1. Toelichting landschapstypen

glimp van de bebouwing.

- De afstand van de erven tot de weg verschilt per situatie.
- Langs een oprijlaan naar een erf staat vaak opgaande beplanting.
- Oorspronkelijk type boerderij: T-boerderij.

Rivierweidenlandschap

Het rivierenlandschap ligt in het dal van de Oude IJssel. Dit gebied werd van oudsher extensief gebruikt als weiland of hooiland. Wegen en bebouwing ontbreken nagenoeg. Het ruimtelijk beeld is open, op enkele plekken zijn losse meidoorn hagen aanwezig. Langs de Oude IJssel zijn geen beplantingen en rietkragen meer, zodat de rivier nauwelijks zichtbaar is in het open gebied. De herkenbaarheid van het rivierdal verdwijnt door het verschijnen van bebouwing, beplantingen en wegen in het gebied.

Beeldbepalende kenmerken

- De Oude IJssel.
- Relatief grootschalig en open weidelandschap – zeer open ruimtelijk beeld.
- Spaarzaam losse meidoorn hagen op perceelsscheidingen.
- Extensief gebruik.
- Spaarzame bebouwing en beplanting.
- Vrijstaande bomen
- Blokverkeveling

Bos- en landgoederenlandschap

De bossen binnen de gemeente zijn Het Stille Wald ten westen van Wehl, de Kruisbergse bossen ten noordwesten van Doetinchem en de bossen langs de Beneden Slinge bij Doetinchem. De bodem in deze gebieden bestaat grotendeels uit zand. Het bos bestaat voor een groot deel uit productiebos (naald- en loofhout) in een rationele verkeveling. Hier en daar komen in het boslandschap bouw- en graslanden voor. In het boslandschap is nagenoeg geen bebouwing.

In de gemeente Doetinchem komt één (oud) landgoed voor, namelijk Slangenburg. Vanaf de tweede helft van de 19e eeuw zijn in en rondom dit landgoed lanenstelsels met hoge laanbeplanting, bossen, houtwallen en houtsingels aangelegd. Het kenmerk van het landgoed is dat een veelheid aan beplantingselementen elkaar afwisselt, evenals meer open en meer besloten delen. De grond is vooral in gebruik voor bosbouw en als parkbos, maar agrarisch bouwland en weidegrond komen ook voor. Behalve het kasteel is er nagenoeg geen bebouwing in het landgoed.

Binnen het bos- en landgoederenlandschap is ook het rivierduinencomplex ten noorden van de Oude IJssel opgenomen. Deze loopt globaal parallel met de loop van de Oude IJssel. Ruimtelijk en geomorfologisch is het rivierduincomplex uniek. Het rivierduin kenmerkt zich door een groot hoogteverschil op korte afstand. De rivierduinen zijn voornamelijk begroeid met bomen.

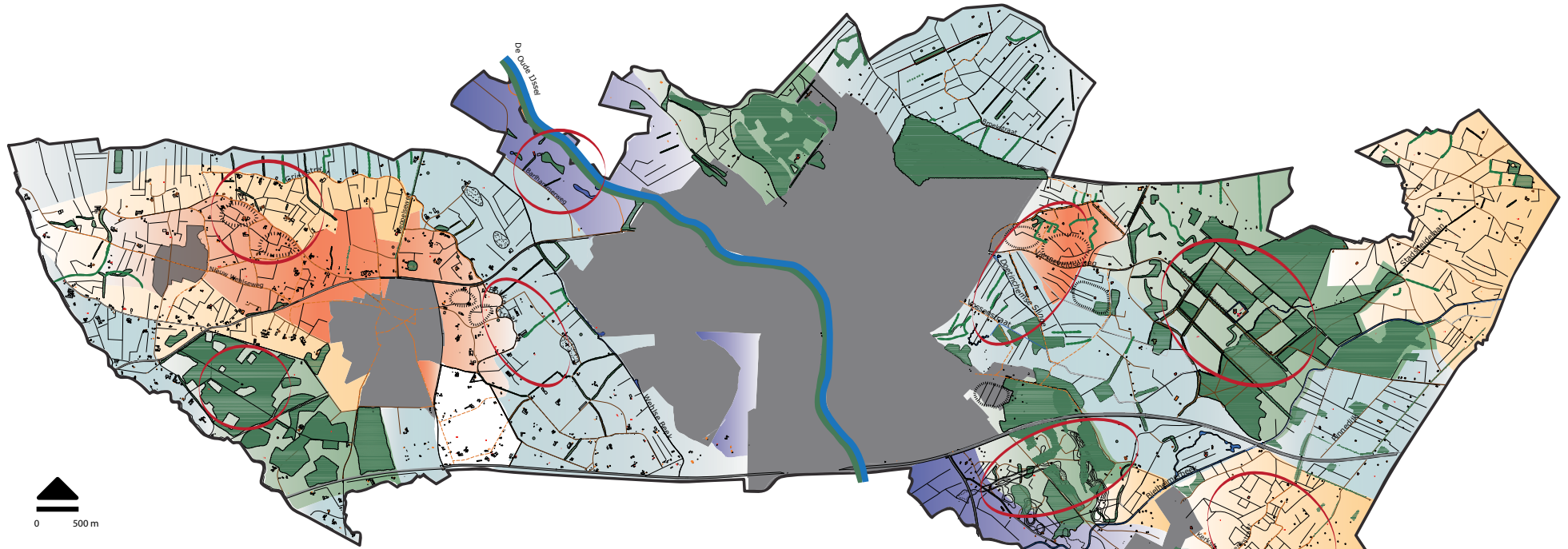
Ruimtelijk heeft het de uitstraling van bos, op het duin is sporadisch bebouwing aanwezig.

Beeldbepalende kenmerken

- Bos, grotendeels rationeel productiebos.
- Besloten landschap, besloten beeld.
- Rationele verkeveling.
- Vooral bosbouw, maar hier en daar komen akkerland en weideland voor.
- Grote diversiteit in beplantingselementen
  - bos
  - houtwallen
  - vrijstaande bomen
  - hoge weg- en laanbeplanting
  - hoge erfbeplanting
- Rivierduin; groot hoogteverschil op korte afstand.
- Nagenoeg geen bebouwing.
- Oorspronkelijk type bebouwing: landhuis of kasteel
- Voor landgoederen kenmerkend type boerderij: hallehuis, T-boerderij.

Bijlage 2. Landschapsstructuurkaart

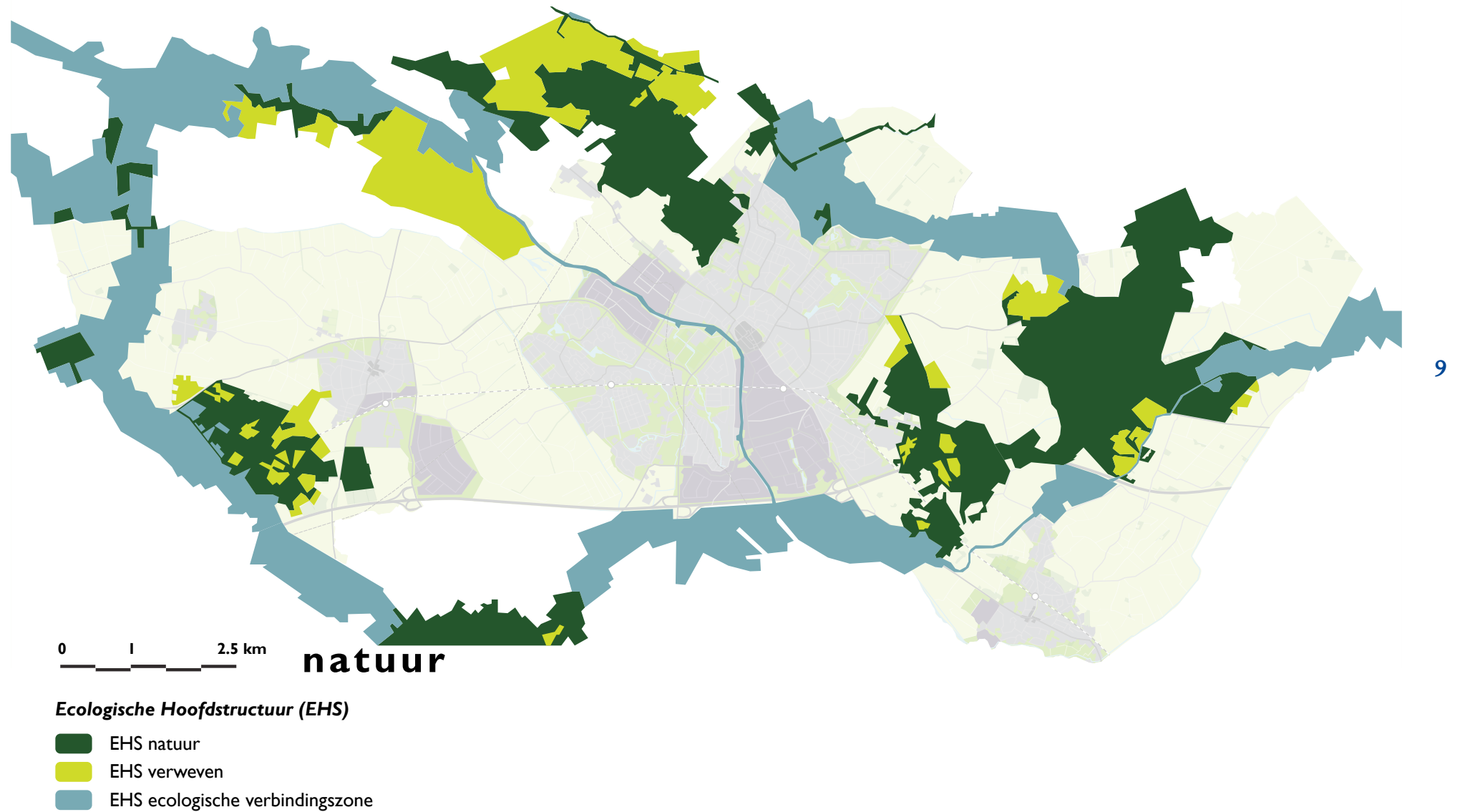
8

LEGENDA

grondwatertrap	kampenlandschap	solitair
hoogtelijnen	essenlandschap	groenstructuur lijn
terrasrugrest	natte broek- en heideontginningen	groenstructuur vlak
mozaiekverkaveling	bos- en landgoederenlandschap	snelweg
slagenverkaveling	rivierweidenlandschap	weg
verkaveling haaks op beek	waarderingscirkel	historische weg
steilrand: es	monument	bebouwing met hoge waarde
rivier - beek		bebouwing met positieve waarde
		stedelijke kern

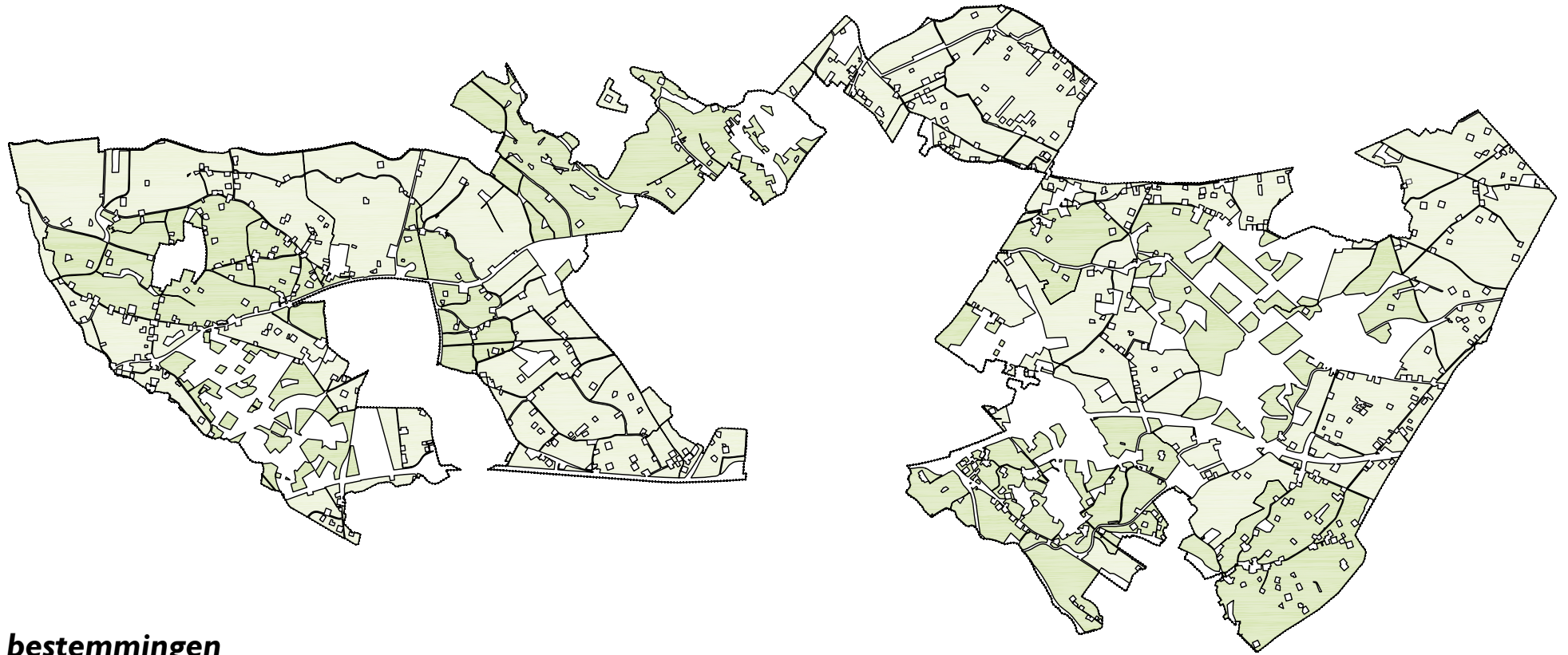
Bijlage 3. Kaart Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Bijlage 4. Ontwerp Bestemmingsplan Buitengebied (onderdeel plankaart)

10

bestemmingen

- agrarische doeleinden
- agrarische doeleinden met waarde

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

Inleiding

In het hoofdstuk Fysieke basis van deze structuurvisie is de stedenbouwkundige opbouw van Doetinchem beschreven. Ook komt in dat hoofdstuk de bebouwingsgeschiedenis aan bod en de ontwikkelingen zoals die nu worden voorzien. Een heel belangrijke is de omschakeling van het toevoegen van nieuwe woonmilieus en wijken naar het beheren van het huidige woongebied. Kijkend naar de bevolkingsverwachting is de verwachting dat het beheer uiteindelijk ook zal uitmonden in een transformatie van bepaalde woongebieden naar minder bebouwing en meer openbare ruimte. Het is één van de gevolgen van krimp.

Ruimtelijke effecten krimp

De effecten van krimp op delen van de stad zijn op een structuurvisiekaart moeilijk weer te geven. In de eerste plaats omdat ze nog geen vaststaand feit zijn. We weten niet precies hoe groot de krimp zal zijn, waar die zichtbaar zal worden en in hoeverre er herstructurering nodig zal zijn. De data die op wijkniveau beschikbaar en voor de structuurvisie bruikbaar zijn verschillen per stadsdeel. Het voert nu te ver om voor alle wijken de informatie over de transformatiewensen en -mogelijkheden op hetzelfde niveau te brengen. Daarnaast is er veelal te weinig kennis over de woonwensen van de toekomst. Leefstijlgebieden, leefarrangementen, seniorenwijken, wonen in een resort binnen stedelijk gebied, allerlei ontwikkelingen zijn denkbaar.

De verwachting is dat de financiële middelen van de gemeente de komende jaren zullen afnemen – mede omdat de nadruk meer bij beheer en minder bij ontwikkeling komt te liggen. Als ruimtelijke ingrepen plaatsvinden dan zal het initiatief daarvoor vooral van de woningbouwvereniging en particulieren komen. De gemeente heeft uiteraard wel een verantwoordelijkheid als het gaat om de openbare ruimte, voorzieningen en allerlei andere aspecten die bijdragen tot het woongenot. Om die reden is er dan ook een matrix ontworpen met daarin opgenomen de aandachtspunten per woonmilieu. De matrix sluit aan bij de structuurvisie-opgave “Acupunctuur in de stad”. Stedenbouwkundige typologieën vormen de basis van het overzicht.

Typologieën algemeen

Stadsdelen zijn op veel verschillende manieren te typeren. Dat kan met één criterium, zoals het bouwjaar of de verkoopprijs. Het kan met criteria die binnen hetzelfde thema vallen, bijvoorbeeld op basis van ruimtelijke kenmerken. En het kan met criteria die binnen verschillende thema's vallen. Daarnaast is er een verschil in harde en zachte criteria. Een stadsdeel (wijk of buurt) is te typeren met harde, objectief meetbare criteria zoals de huurprijs, de staat van onderhoud, de hoeveelheid groen of het aantal voorzieningen. Deze variabelen verklaren nog altijd een groot deel van de wensen voor huis en buurt. Daarnaast laten mensen zich in de keuze en beoordeling van de woonomgeving ook leiden door zachte criteria. Die criteria hangen samen met subjectieve

of niet-rationele invloeden, zoals herinneringen, principes, gevoelens en emoties.

Begrippen als emotie en identiteit zijn tegenwoordig wezenlijke verkoopfactoren. De woning en de directe leefomgeving spelen een steeds belangrijkere rol als drager van identiteit en als middel om persoonlijke smaak en maatschappelijke status uit te drukken. Dan zijn er per bewoner nog aanzienlijke verschillen. Doorgaans is er bijvoorbeeld een verschil tussen dat wat ouderen en jongeren, gezinnen, alleenstaanden of stellen van belang vinden. Overigens geldt dat mensen die zijn aangewezen op sociale woningbouw zich in het algemeen veel minder kunnen laten leiden door zachte criteria in de keuze en beoordeling van de woonomgeving.

Thematiek voor typologieën

In hoofdlijnen zijn de belangrijkste thema's om delen van de stad te typeren:

- Fysiek – Wat zijn de fysieke kenmerken, hoe ziet de omgeving er uit? Kenmerken zijn bijvoorbeeld de bebouwingsdichtheid, de vormgeving van de bebouwing, de bouwperiode, de inrichting van de openbare ruimte, de infrastructuur, de groenstructuur, de bestrating, de verlichting.
- Geografisch – Wat zijn de geografische kenmerken? Voorbeelden van kenmerken zijn de locatie, de bebouwingsdichtheid, de woningtypen, het ruimtegebruik, de functies, de mate van functiemenging, overlastbronnen.

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

- Economisch – Voorbeelden van kenmerken van de economische benadering zijn de grondprijs, de koop- of huurprijs van woningen of bedrijfspanden, de eigendomsverhoudingen, de situatie op de woningmarkt, het investeringspotentieel.
- Sociaal – Wat zijn de kenmerken van bewoners? Voorbeelden van kenmerken zijn leeftijd, huishoudensamenstelling, etniciteit, kansarm of kansrijk, opleidingsniveau, inkomensniveau.
- Gedrag – Hoe gebruiken de mensen de leefomgeving? Kenmerken van gedrag zijn bijvoorbeeld de hoeveelheid buurtcontacten, de mate van harmonie of conflicten, de leefbaarheid (schoon en heel), de doorstromingsnelheid.
- Beleving – Wat is de sfeer van de omgeving? Gevoel en beleving bepalen de sfeer. De mate van saamhorigheid, trots op de eigen woonomgeving, het “thuisvoelen”, emotie, esthetiek zijn voorbeelden van factoren die daarbij een rol spelen. Daarbij is de herkenbaarheid van de buurt voor de bewoners van belang: hoe groot is die buurt, welke kenmerken bepalen die buurt en waarom, en hoe verschilt die herkenbaarheid per type bewoner en per type omgeving?

De matrix

Voor het maken van de matrix is vooral gebruikt gemaakt van ruimtelijke aandachtspunten. Hij is eenvoudig uit te breiden met aspecten die onder andere thema's vallen.

WOONMILIEUS	Centrum Stedelijk		Buiten Centrum					Dorps	
	Plus	Rand	Voor-oorlogs	Vroeg na-oorlogs	Laat na-oorlogs	Laat 20 ^e eeuw	Monumentaal wonen	Centrum	Buiten centrum
AANDACHTSPUNTEN BIJ VERDUNNING									
<i>Versterken ruimtelijke structuur</i>									
Relatie met buitengebied			○	○	○	○			○
Overgang stedelijk naar landelijk			○	○	○	○		○	○
Relatie met wijk-/stadspark	○			○	○	○			
Relatie met rivier	○	○							
Relatie met centrum		○	○	○					
Robuuste groenstructuur			○	○	○	○	○		○
Bereikbaarheid met auto					○	○	○		○
<i>Differentiatie woonmilieu</i>									
Intensief ruimtegebruik	○	○							
Extensief ruimtegebruik				○	○	○			○
Funciemenging	○	○			○	○	○	○	
Variatie woningtypen			○	○	○	○			
Experimenteel wonen					○	○			
<i>Versterken openbare ruimte</i>									
Verblijfskwaliteit: uitnodigend	○	○					○	○	
Verblijfskwaliteit: rustig, overzichtelijk			○	○	○	○			○
Robuust buurtgroen			○	○	○	○	○		○
Speelmogelijkheden		○		○	○	○			○
Ruimte voor particulier initiatief			○	○	○	○	○		○
...									
...									

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

Het idee is ook dat de matrix niet 'af' is, maar dynamisch en aanpasbaar aan nieuwe inzichten. In dat opzicht is de matrix vooral een voorbeeld. Het instrument geeft op hoofdlijnen aan waar kwaliteit is te winnen als de noodzaak ontstaat tot verdunning. Dat wil niet zeggen dat de aandacht voor een bepaald punt altijd moet leiden tot een ingreep. Het gaat er om dat er goede afwegingen worden gemaakt.

De lijst van ruimtelijke aandachtspunten in de matrix geeft richting op hoofdlijnen en is niet uitputtend. Sommige aandachtspunten zijn algemeen, andere hebben specifiek betrekking op Doetinchem. Aandachtspunten die altijd van toepassing zijn, komen niet voor in de matrix. Het gaat dan om:

- de (historische) structuur
- de specifieke kwaliteiten van de wijk
- de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van de wijk
- de wijkinfrastructuur, waaronder het netwerk van verbindingen voor langzaam verkeer
- de verkeersveiligheid
- het parkeren van auto's
- de sociale veiligheid
- de waardevolle (ensembles van) gebouwen: beeldbepalend, architectonisch en/of cultuurhistorisch
- duurzaamheid

De aandachtspunten

In de matrix komen onderstaande aandachtspunten aan

bod. Dit zijn aspecten die samen de stedenbouwkundige typologie van een stadsdeel vormen. Ze worden hier tekstueel toegelicht en zijn, vertaald als iconen, terug te vinden in combinatie met de woonmilieukaart.

Overgang van stedelijk naar landelijk gebied

De aandacht is nodig waar deze overgang bestaat uit rafelrand en onduidelijk is waar stedelijk gebied eindigt en landelijk gebied begint. Vaak liggen daar kansen om de rand 'af' te maken en om goede verbindingen van en naar de aanliggende wijk te realiseren.

Relatie met wijk- of stadspark

De aandacht is nodig waar de parken min of meer toevallig in of tussen wijken liggen en een stedenbouwkundige inbedding missen. Hier liggen kansen om de functie van het park te versterken en om de relatie met de aanliggende wijken te verbeteren.

Relatie met de rivier

Het voor bewoners van de aanliggende stedelijke gebieden beleefbaar maken van de bijzondere ruimtelijke kwaliteit is een belangrijk aandachtspunt in Doetinchem. Voor de toeristische waarde van de rivier is tegelijk van belang dat de beleving van Doetinchem vanaf het water aantrekkelijk is

Relatie met het centrum

Dit aandachtspunt geldt voor woonmilieus waarvan de bewoners hechten aan de nabijheid van voorzieningen en aan de ontmoetingsfunctie van het centrum. In de

woonmilieus zelf is voor de bewoners rust en een duidelijk gedefinieerde, overzichtelijk openbare ruimte belangrijker dan de ontmoetingsfunctie.

Robuuste groenstructuur

Een herkenbare en substantiële (doorlopende) bovenwijkse groenstructuur heeft een positievere invloed op de beleving van stedelijk gebied dan veel min of meer losliggend kijk- en restgroen. Verder geldt dat hoe hoger de gebruikswaarde – bijvoorbeeld voor recreatie of voor aantrekkelijke loop- en fietsroutes – hoe hoger de belevingswaarde en de betekenis ervan voor de aanliggende woonmilieus. Aandacht is ook nodig voor de afnemende middelen van de gemeente om groen te onderhouden. Concentratie van groen in goed te onderhouden structuren levert een positievere bijdrage aan een woonmilieu dan moeilijk te onderhouden plukken groen. Concentratie van de inzet van middelen levert voor de hele wijk winst van de ruimtelijke kwaliteit op.

Bereikbaarheid met auto

Dit aandachtspunt geldt voor woonmilieus die een sterke auto-oriëntatie hebben. In de openbare ruimte bepalen auto's het beeld. Basisvoorzieningen in een wijkcentrum en de nabijheid van landschap en recreatiegebieden zijn belangrijker dan de nabijheid van het stadscentrum. Voor de bewoners zijn bereikbaarheid en toegankelijkheid van de wijk met de auto, in combinatie met parkeervoorzieningen, belangrijke factoren in de keuze en beoordeling van de woonomgeving.

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

Intensief ruimtegebruik

In de meer stedelijke woonmilieus – in en om het centrum – is een hogere dichtheid wenselijk. Daar zijn vooral directe nabijheid van voorzieningen, de ontmoetingsfunctie en korte loopafstanden een belangrijke kwaliteit. Braakliggende percelen en zelfs leegstaande winkelpanden vormen al snel opvallende onderbrekingen die een negatieve invloed hebben op de beleving.

Extensief ruimtegebruik

De gemeente Doetinchem ligt niet in de Randstad. Ruimte bij de woning is een belangrijke kwaliteit van wonen in Doetinchem. Aandacht daarvoor is nodig omdat verdunning op zich niets betekent over de ruimte bij woningen. Verder is niet vanzelfsprekend dat bij verdunning geen nieuwbouw meer plaatsvindt. Bij nieuwbouw is het aandachtspunt van belang om te voorkomen dat ontwikkelaars zoveel mogelijk programma op weinig ruimte realiseren.

Funciemenging

Denkbaar is om bepaalde (monofunctionele) woonmilieus vitaler te maken door een bepaalde mate van funciemenging toe te staan die verder gaat dan het toestaan van de aan huis gebonden beroepen die er nu mogelijk zijn.

Variatie woningtypen

Dit aandachtspunt heeft betrekking op woonmilieus waarin het woningaanbod – daardoor waarschijnlijk

ook de bevolkingsopbouw – eenzijdig is. Daarnaast kan het een opening bieden om het voor bewoners meer mogelijk te maken de eigen woning naar de individuele wensen aan te passen en welstandseisen en/of bepaalde bestemmingsplanvoorschriften los te laten.

Experimenteel wonen

Behalve de vaak voorkomende individuele wens om een woning te bouwen waarmee de bewoners zich kunnen onderscheiden, komt ook de wens voor om een woning te realiseren die anders is en substantieel afwijkt van gangbare woningen en daardoor beter aansluit op een bepaalde levensovertuiging. Een iglo, een tipi of een yurt zou bij wijze van spreken ook tot de mogelijkheden moeten kunnen behoren.

Verblijfskwaliteit: uitnodigend

Dit aandachtspunt geldt voor de woonmilieus waarvan levendigheid, funciemenging en de openbare ruimte met ontmoetingsfunctie belangrijke kenmerken zijn.

Verblijfskwaliteit: rustig, overzichtelijk

Dit aandachtspunt geldt voor de woonmilieus waarin de openbare ruimte rustig en overzichtelijk is, de functies gescheiden zijn, de openbare ruimte duidelijk gedefinieerd is, de tuin strikt gescheiden van de openbare ruimte is en de openbare ruimte geen ontmoetingsplaats is. Voor de bewoners zijn dat de positieve kwaliteiten van de woonomgeving.

Robuust buurtgroen

Ook binnen een woonmilieu heeft herkenbaar en substantieel buurtgroen dat ook een gebruiksfunctie heeft – bijvoorbeeld door speelmogelijkheden - een positievere invloed op de beleving dan kleine plukken kijk- en restgroen. Ook hier geldt dat de concentratie van de inzet van middelen voor de hele wijk winst van de ruimtelijke kwaliteit oplevert.

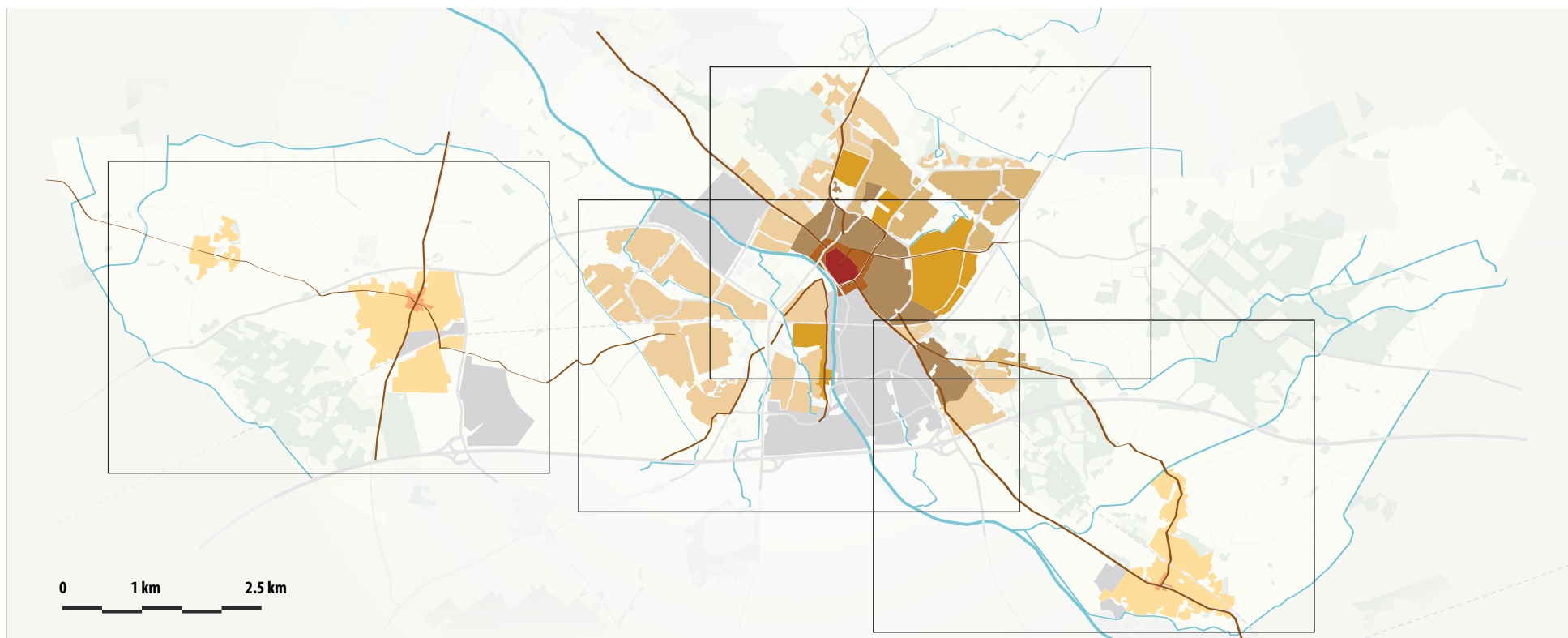
Speelmogelijkheden

Dit aandachtspunt is belangrijk voor kinderen van diverse leeftijden in een buurt. Voldoende speelmogelijkheden – van wip, glijbaan tot trapveld – zijn belangrijk voor de keuze en beoordeling van de woonomgeving voor jonge gezinnen en mogelijk ook voor ouderen met kleinkinderen.

Ruimte voor particulier initiatief

Bij de openbare ruimte betekent 'particulier initiatief' de mogelijkheid van een buurt om meer verantwoordelijkheid voor de inrichting en het onderhoud te nemen. Het afnemende budget van de gemeente voor de openbare ruimte kan voor buurtbewoners een reden zijn de handen ineen te slaan. In wijken die niet direct het algemene beeld van Doetinchem bepalen zou dat mogelijk moeten kunnen zijn.

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

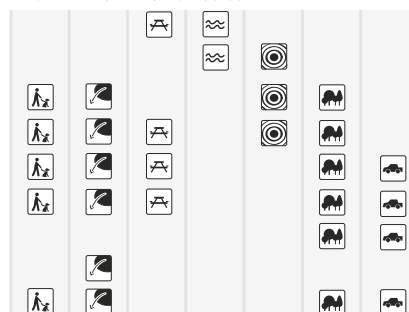
WOONMILIEUS

STEDENBOUWKUNDIGE TYPOLOGIEËN

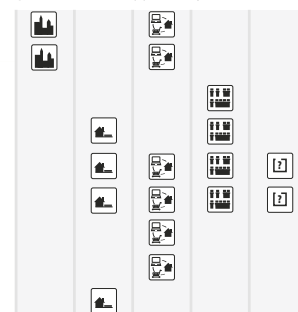
	centrum stedelijk plus	binnenstad
	centrum stedelijk	centrum rand
	buiten centrum (vooroorlogs)	jaren '20 en '30 wijken
	buiten centrum (vroeg na-oorlogs)	jaren '50 wijken
	buiten centrum (laat na-oorlogs)	jaren '60 en '70 wijken
	buiten centrum (laat 20 ^e eeuw)	eind jaren '70 tot heden
	buiten centrum (monumentaal)	historische linten
	dorps centrum	dorpscentrum
	dorps	dorpsbuurt

AANDACHTSPUNTEN BIJ VERDUNNING

VERSTERKEN RUIMTELIJKE STRUCTUUR

DIFFERENTIATIE WOONMILIEU

VERSTERKEN OPENBARE RUIMTE

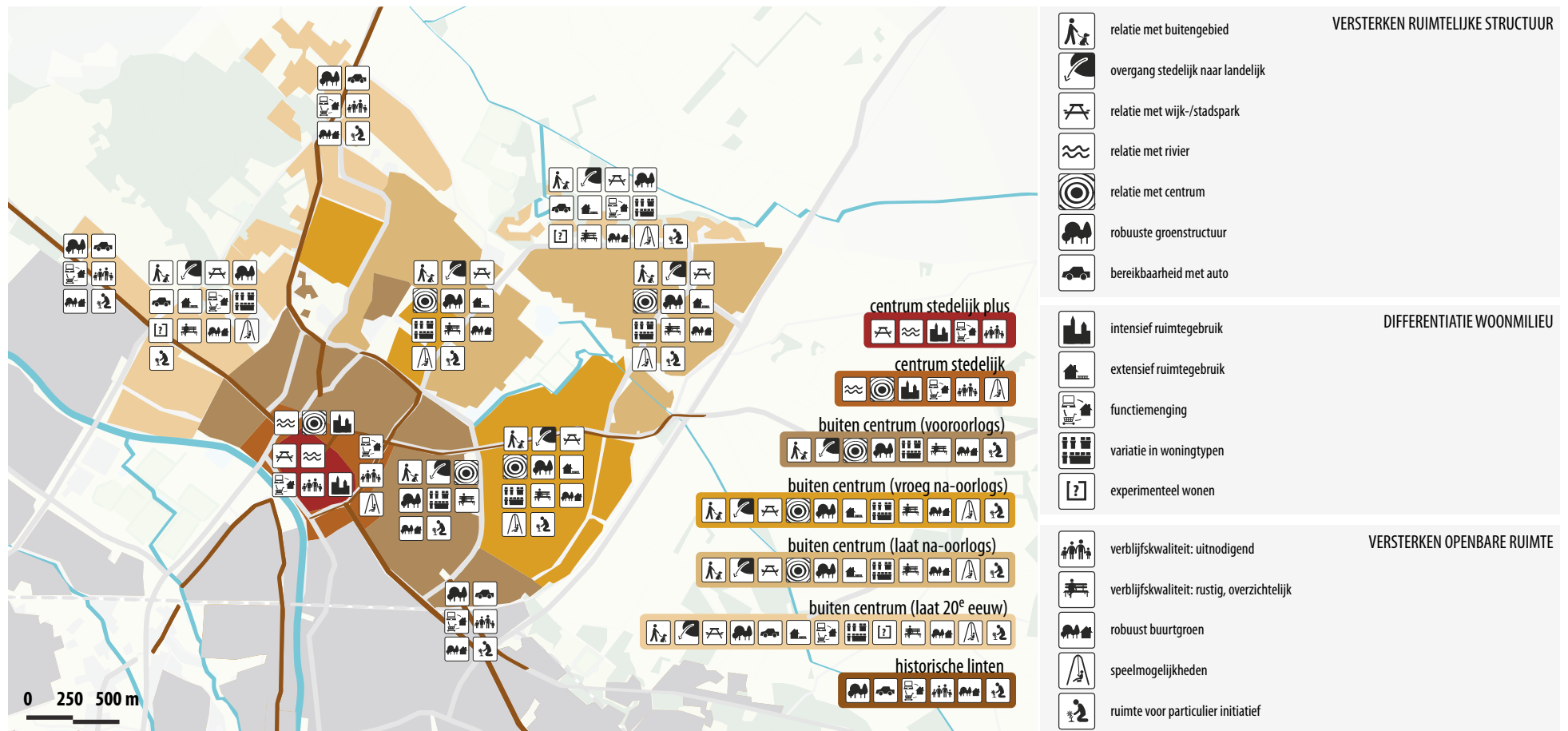

...

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

Kaartuitsnede stadswijken Centrum, Noord, Schöneveld en Overstegen

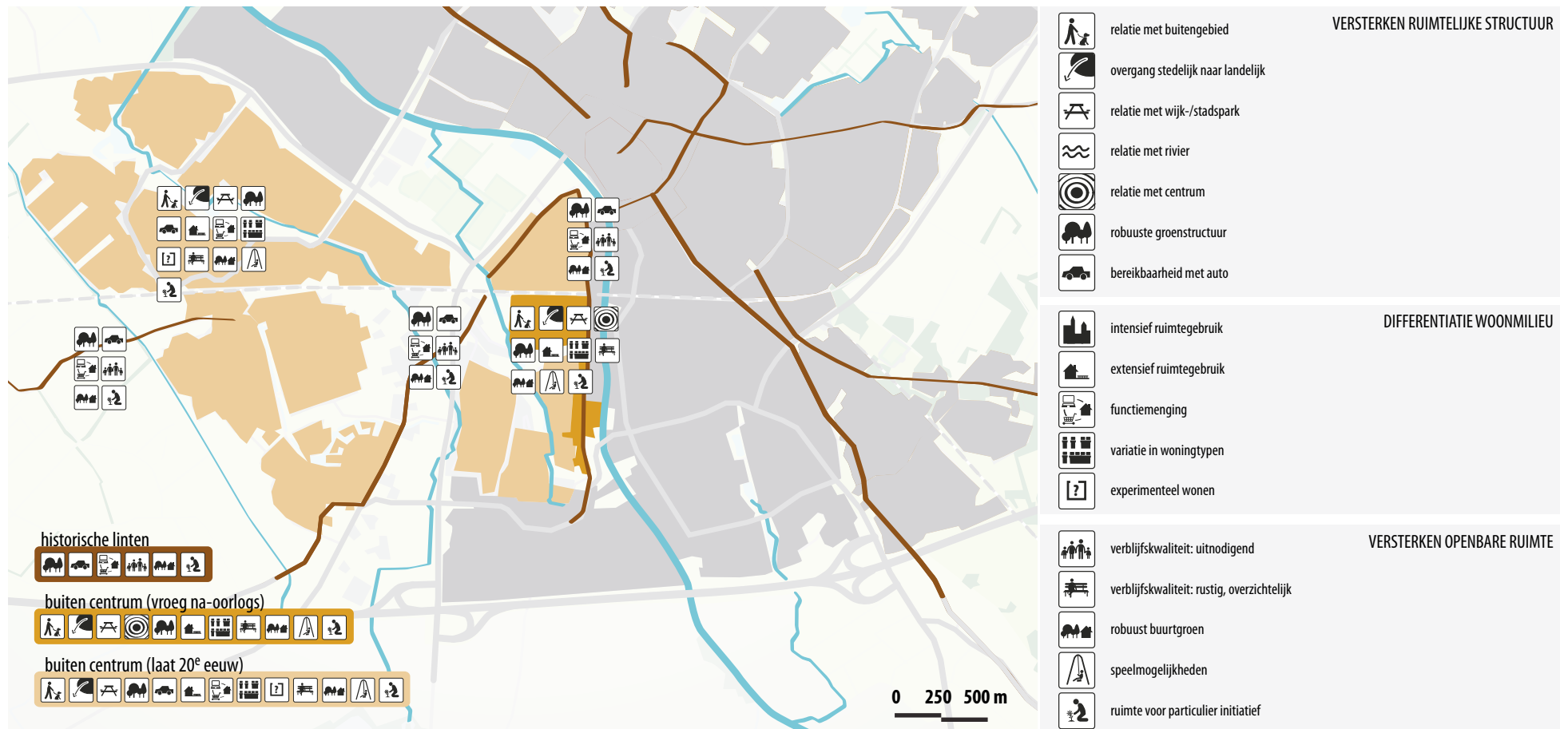
16

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

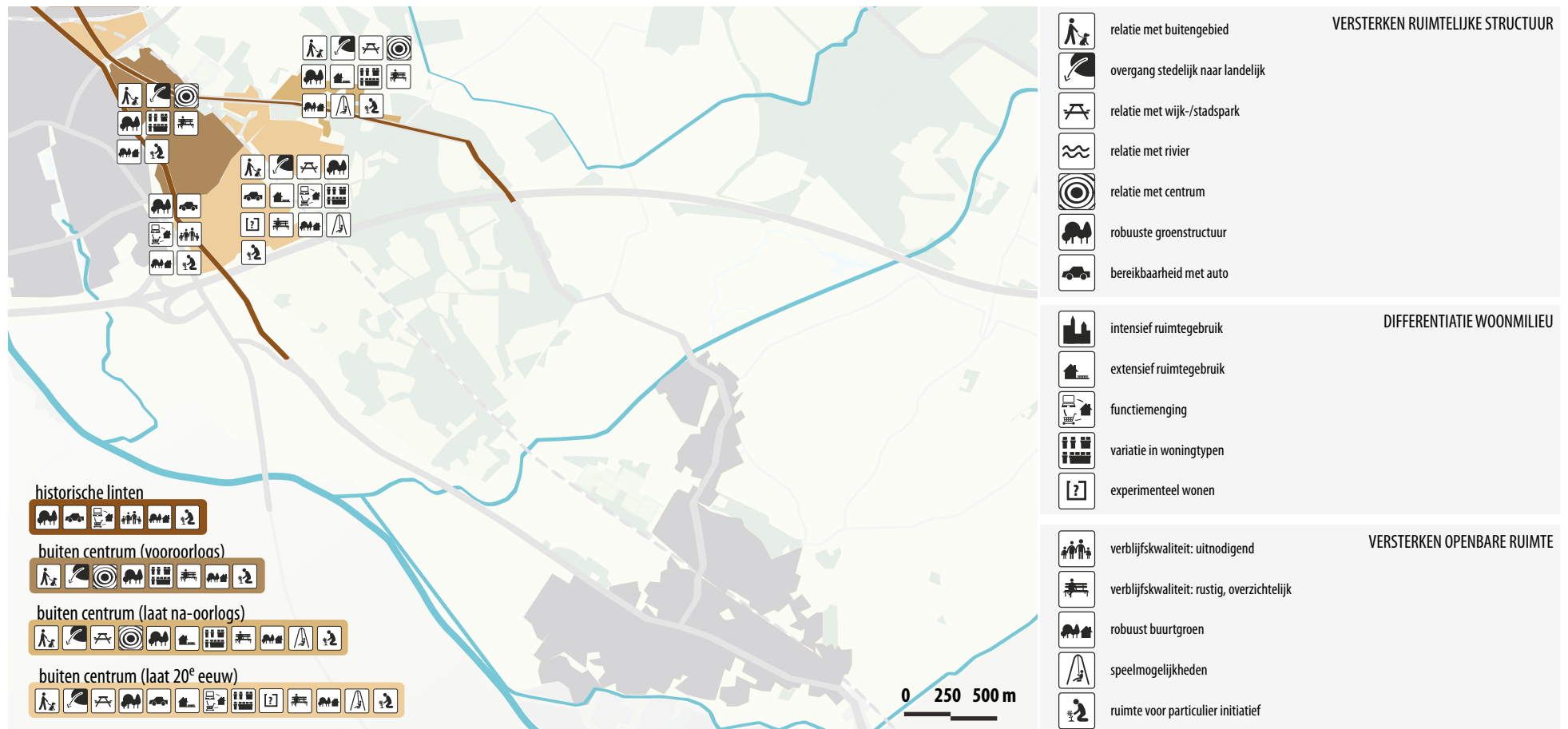
Kaartuitsnede stadswijken De Huet, Dichteren, De Hoop en Wijnbergen

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

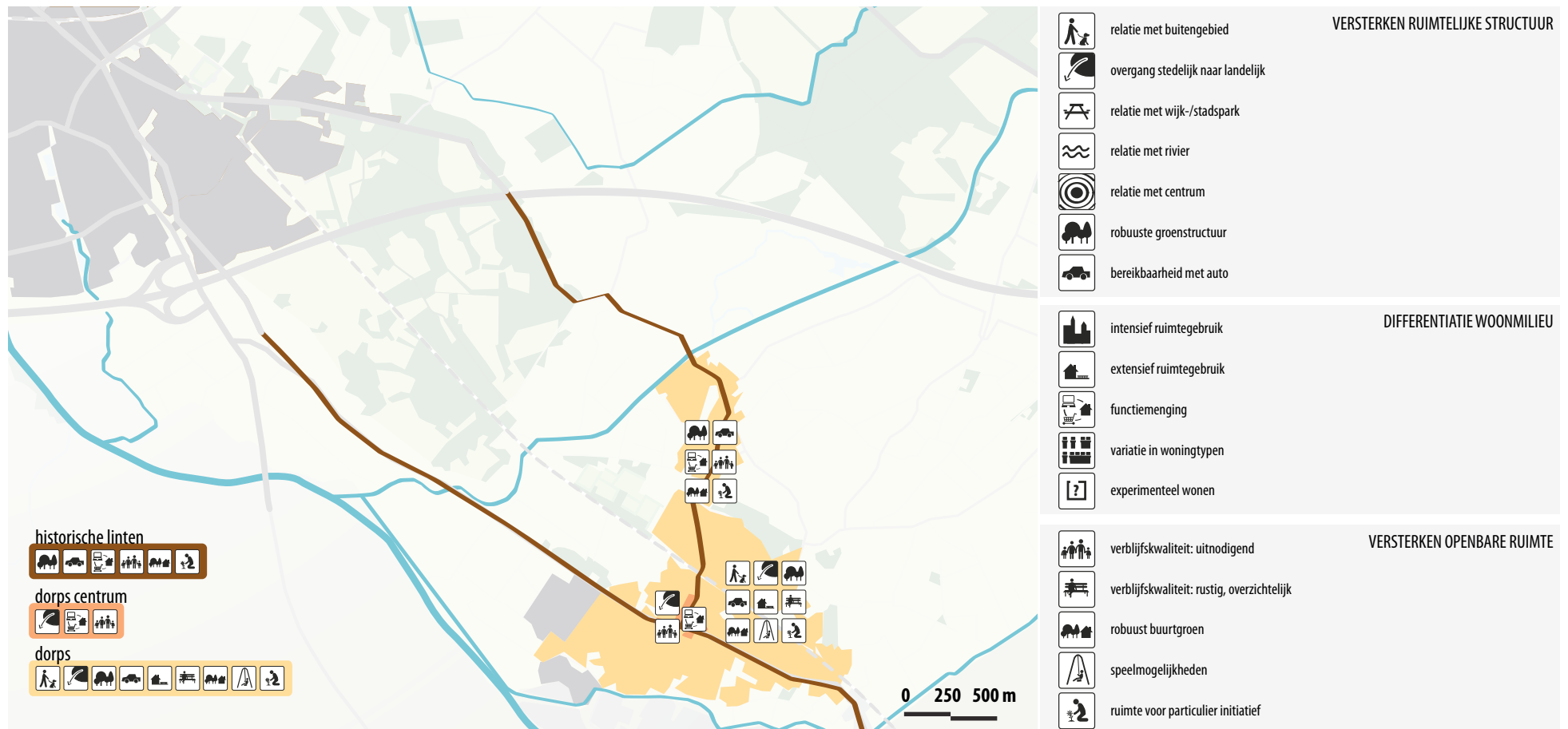
Kaartuitsnede stadswijken Oosseld en Vijverberg

18

Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

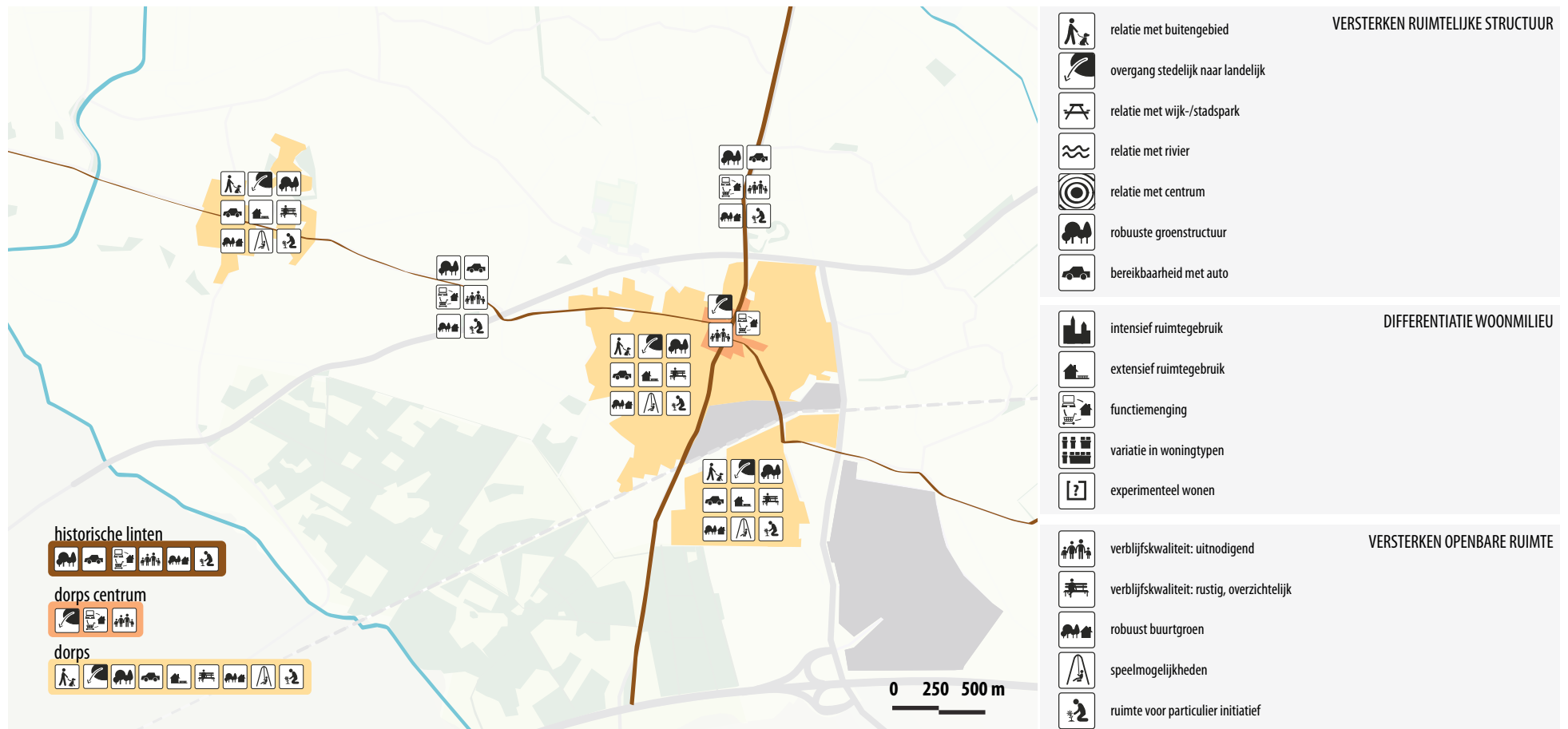
Kaartuitsnede dorp Gaanderen

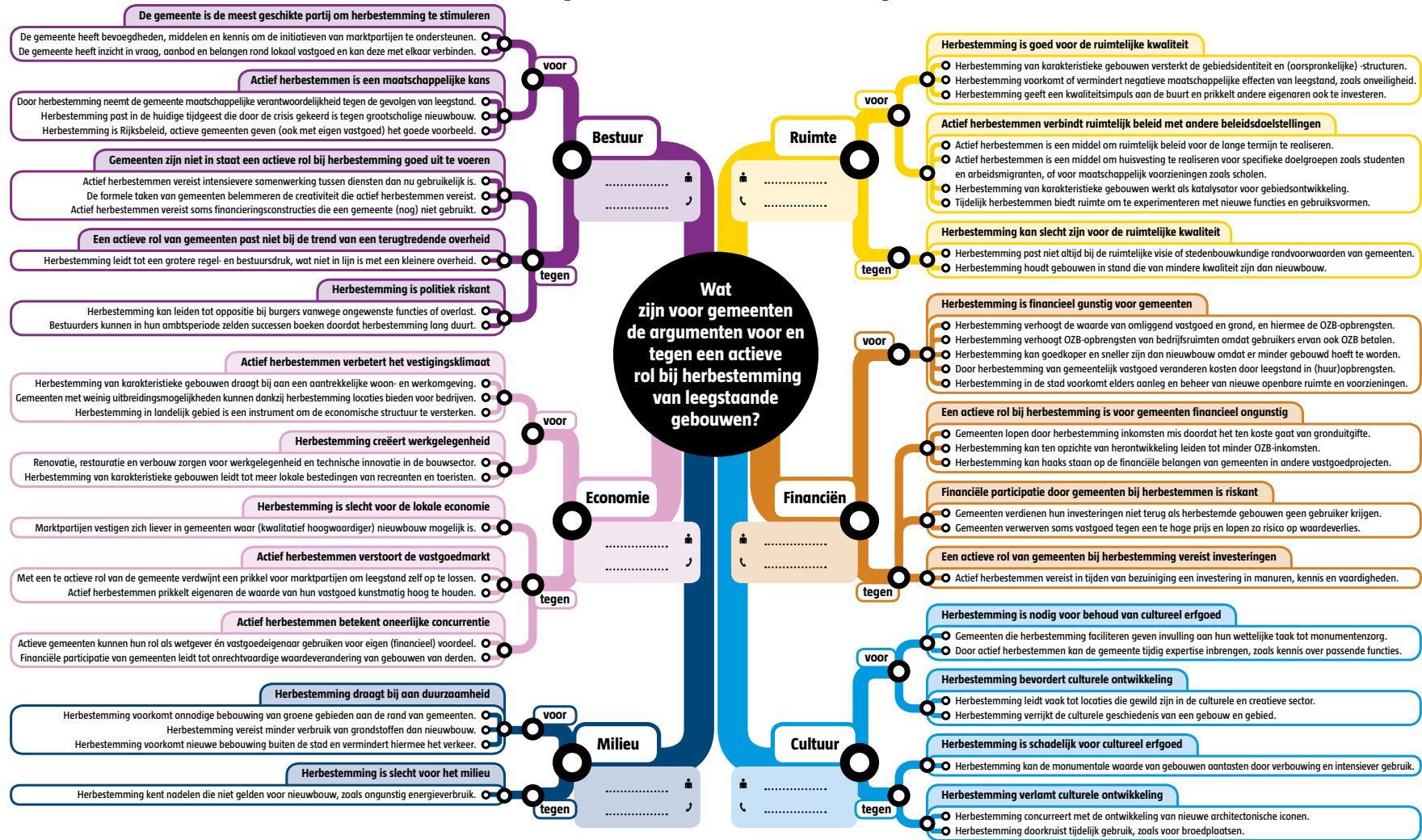
Bijlage 5. Toelichting stedenbouwkundige typologieën

Kaartuitsnede dorp Wehl en Nieuw-Wehl

20

Bijlage 6. Argumentenkaart herbestemming

Deze Argumentenkaart biedt een overzicht van de argumenten voor en tegen een actieve rol van gemeenten bij de herbestemming van leegstaande gebouwen. De kaart laat zowel argumenten voor en tegen herbestemming zien, als argumenten voor en tegen een actieve rol van de gemeenten. Een actieve rol behelst alles wat een gemeente doet om herbestemming te stimuleren, méér dan alleen de formele vergunningverlenende en toezichthoudende rol bij herbestemming. Met leegstaande gebouwen worden alle soorten gebouwen bedoeld, behalve woningen. Uitgangspunt hierbij is dat de leegstand structureel is, en niet tijdelijk. Gemeenten kunnen deze Argumentenkaart gebruiken om te bepalen of ze een actieve rol bij herbestemming willen oppakken. Op de stipellijnen kunnen medewerkers contactgegevens invullen van personen die zich binnen de gemeente met het betreffende thema bezighouden. De kaart is gemaakt op basis van drie discussies met deskundigen, waaronder ambtenaren van provincies, gemeenten en de rijksoverheid, architecten, wetenschappers en adviseurs op het gebied van vastgoed. Met dank aan alle deelnemers voor hun denkwerk.

Bijlage 7. Beleidskaders milieu

Inleiding

Niet voor ieder milieuonderdeel is actueel gemeentelijk beleid voorhanden. Waar nodig wordt teruggerepen op beleid van hogere overheden. Dit document vat de richtinggevende kaders samen die vanuit de gemeente worden aangehouden voor het programma milieu. Waar dat van toepassing is, wordt ook aangegeven welke vervolgacties voortvloeien uit beschreven beleid. Eén van de lijnen in het milieubeleid, is de wens om milieuaspecten ruimtelijk te vertalen zodat ze een actief onderdeel gaan spelen in de ruimtelijke ordening. Dit komt het meest duidelijk naar voren op de kaart met geluidscontouren. Mogelijk volgen vergelijkbare uitwerkingen ook nog voor andere milieuaspecten zoals de externe veiligheid.

De hier geschetste beleidskaders zijn richtinggevende kaders. Het beleid dient als impuls om tot integrale keuzes te komen. Daarnaast kan het in een bestemmingsplan verder worden uitgewerkt tot kaderstellende voorwaarden.

Milieubeleidsplan

De strategische lijn voor het milieubeleid van de gemeente Doetinchem kent zijn oorsprong in het Doetinchems Milieubeleidsplan (1999). In het plan zijn de drie kernpunten te herkennen:

- open dialoog
- samenhangende aanpak
- duurzame ontwikkeling

Het Milieubeleidsplan is geschreven voor een periode van vier jaar. Na 2003 is er geen vervolg gekomen, maar de strategische kaders zijn nog steeds van invloed op nieuw beleid en van toepassing op uitvoeringsprogramma's op deelterreinen.

Gebiedsgerichte aanpak

Een belangrijk uitgangspunt van het milieubeleid, is de gebiedsgerichte aanpak. De uitwerking daarvan betekent dat we voor verschillende gebieden ook verschillende milieuwaarden nastreven. Per milieuaspect wordt in deze structuurvisie zo mogelijk aangegeven welke milieunormen we waar of wanneer nastreven. We streven naar een verdere verbetering van het milieu en willen bestaande kwaliteiten behouden. In sommige gebieden wordt een hogere milieudruk geaccepteerd op voorwaarde dat de leefbaarheid in zijn totaliteit gewaarborgd blijft. Waar mogelijk wordt de hinder zo veel mogelijk beperkt en/gecompenseerd. Deze aanpak past binnen de wettelijke kaders.

Externe Veiligheid

De gemeente beschikt niet over een aparte strategische beleidsnota Externe Veiligheid. Wel voert de gemeente de wettelijke taken op dit gebied uit en worden de landelijke en provinciale beleidskaders gevolgd. Het gaat dan bijvoorbeeld om veiligheidszones of -contouren rondom hoge druk aardgasbuisleidingen die van noord naar zuid lopen tussen Doetinchem en Wehl en rondom LPG-tankstations. Voor externe veiligheid zal in 2013

een beleidskader worden opgesteld. Dit beleidskader zal vooral duidelijkheid geven over de risico's die het Doetinchems gemeentebestuur aanvaardbaar vindt voor bepaalde functies. Onderdeel van dit beleid is de verantwoording van het groepsrisico. Omdat hiervoor gemeentelijke beleidsvrijheid bestaat, is het vastleggen van de gemeentelijke keuzes van groot belang.

Een overzicht van de inrichtingen die voor externe veiligheid van belang zijn, is te vinden als bijlage.

Luchtkwaliteit, fijn stof

De gemeente beschikt niet over een aparte strategische beleidsnota Luchtkwaliteit. Wel voert de gemeente de wettelijke taken op dit gebied uit en volgt de gemeente de landelijke en provinciale beleidskaders. De luchtkwaliteit in Doetinchem wordt jaarlijks gemeten en geanalyseerd. De bevindingen worden gerapporteerd aan het College van b&w, aan de provincie en via de provincie ook aan het Rijk. De gemeente Doetinchem doet mee aan het landelijk samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit (NSL), waarbij de gemeente met maatregelen de luchtkwaliteit in de stad verbetert.

Bodem

Het bodembeleid van de gemeente Doetinchem is vervat in de Nota Bodembeheer en de Bodemkwaliteitskaart Regio Achterhoek 2012. Beide stukken zijn vastgesteld door de raad op 6 juni 2012. Het bodembeleid is gericht op het faciliteren van het grondverzet en de toepassing

Bijlage 7. Beleidskaders milieu

van verontreinigde grond in werken zoals geluidswallen. Doel van het beleid is om te voorkomen dat verontreinigde grond wordt verplaatst van zones waar de bodem historisch hoger belast zijn (binnenstad en oude wijken) naar zones waar de bodem relatief schoon is. Grootschalige grondwaterverontreinigingen als gevolg van in de bodem geloosde reiniging- en oplosmiddelen (zgn. VOCl) en oude stortplaatsen kunnen ook ruimtelijk relevant zijn.

Grootschalige grondwaterverontreinigingen

Grondwaterlekken kunnen een belemmering vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen (kosten) en de planning daarvan. In de gemeente Doetinchem zijn de volgende ernstige gevallen van grondwaterverontreinigingen bekend:

- Vasad - Reigerstraat e.o.;
- Liewes - Nieuweweg 32 e.o.;
- Ascot/Wamsteker - Rijksweg 58 e.o.;
- Romulus - wijk Oversteken;
- Saronix - plan Heelweg;

De grondwaterverontreiniging in Gaanderen (Rijksweg 58) vormt mogelijk een bedreiging voor het waterwingebied "De Pol". Er vindt langdurig gerichte monitoring plaats. Dat laatste geldt ook voor de grondwaterpluim op diepte en tot aan de Oude IJssel.

Oude stortplaatsen

Zowel provincie als gemeente achten het wenselijk om oude, niet meer in gebruik zijnde grote en kleine

stortplaatsen - die vooral in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw zijn ontstaan - te saneren (afdekken) en een nieuwe gebruiksfunctie te geven. Voorbeelden van stortplaatsen die inmiddels een nieuwe functie hebben gekregen zijn De Belder (golfbaan) en stortplaats Beltstraat (natuurontwikkeling). Zie ook bijgaande kaart.

De x/y-coördinaten in onderstaande tabel geven de geografische ligging op basis van de noorderbreedte en westerlengte aan van de stortplaatsen.

BIS-code	Aanduiding	x/y
435/001	Beekseweg bij 52	211263/440898
435/002	Bokkenstraat 20	212859/441990
435/004	Veenweg bij 4	211680/441214
435/005	Oranjestraat/ Beekseweg plantsoen	211567/441553
435/006	Schopperden- seweg bij spoor	210969/440929
110/019	Groot Hagen 10	216069/443557
110/018	Wonninkhage ong.	218456/443835
110/017	Tuinstraat ong.	221682/438455
0623	Hogeweide 119	218020/440199
GE063	Kerkstraat tussen 217-229	221735/438335
GE050	Havenstraat 11, 13, 28 en 34	217020/440877

GE034 *	Beekstraat t.o. nr. 16	221369/437863
GE018	Roerstraat 9	217874/440200
GE008	Beltstraat bij nr. 16	220756/438697
GE007 *	Belderstraat, De Belder	213584/442478
*) reeds gesaneerd		

Geluid

Inleiding

Geluid is belangrijk. Door middel van geluid kunnen we met elkaar communiceren en kunnen we bijvoorbeeld muziek horen. Maar geluid is soms ook een belangrijke bron van hinder en zelfs een mogelijk gevaar voor de volksgezondheid. Belangrijke geluidsbronnen zijn wegverkeer en in minder mate railverkeer en industrielawaai. Ook burens zijn belangrijke veroorzakers van geluidshinder.

Zowel bij ernstige geluidsoverlast als bij lagere geluidsniveaus zijn gezondheidseffecten te verwachten. Dit is onder andere afhankelijk van de geluidsgevoeligheid van bewoners en van de mate waarin bewoners invloed kunnen uitoefenen op het verbeteren van hun eigen leefsituatie. Deze zogenoemde non-akoestische factoren bepalen in hoge mate de geluid- en gezondheidbeleving.

Bijlage 7. Beleidskaders milieu

Communicatie tussen en naar burgers over de gevolgen van geluidsbelasting speelt daarom een belangrijke rol bij de geluidsbeleving. Met informatie over de feitelijke geluid- en gezondheidssituatie kan angst voor de bron worden weggenomen.

De rijksoverheid treedt steeds verder terug bij een ruimtelijke invulling van geluidsbeleid. Steeds meer worden beleidskeuzes voor geluid decentraal geregeld. De gemeente Doetinchem grijpt deze kans aan om maatwerk te leveren: stilte beschermen waar mogelijk en geluidsruimte bieden waar nodig.

24

Wet- en regelgeving

De wetgeving voor geluid is verspreid over vele wetten en regels: er zijn wel acht wetten, zeven besluiten, vijf regelingen en zo'n vijftien circulaire, handleidingen en andere buitenwettelijke documenten die betrekking hebben op (onderdelen van) geluid. Daarnaast bestaat er voor bronmaatregelen ook een groot scala aan besluiten en regelingen. De geluidsregelgeving is dan ook heel complex te noemen.

De Wet geluidshinder wordt stapsgewijs gemoderniseerd, met als hoofddoel het dereguleren en het decentraliseren. Dit geeft lokale overheden meer vrijheden voor eigen beleid. De verdere deregulering en decentralisatie wordt vormgegeven via de trajecten van SWUNG I en II. SWUNG I betreft de Rijksinfra (autosnelwegen en spoorwegen) en SWUNG II betreft de provinciale en gemeentelijke geluidszaken.

De Wet geluidshinder (Wgh) staat centraal in de wetgeving. De Wet geluidshinder (Wgh) richt vooral op de ruimtelijke inpassing van geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) in relatie met belangrijke geluidsbronnen zoals (rail)verkeer en gezoneerde industrieterreinen. Toetsing daaraan vindt plaats in het kader van de omgevingsvergunning, de Wet ruimtelijke ordening en de Tracéwet. Met de invoering van geluidsproductieplafonds voor hoofd(spoor)wegen op 1 juli 2012 geldt de Wgh niet meer voor de aanleg/wijziging van hoofd(spoor)wegen, maar nog wel voor de bouw van gevoelige bestemmingen langs deze wegen.

Voor het voorkomen van geluidshinder door inrichtingen is er de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Op basis hiervan zijn in het Activiteitenbesluit voor een groot aantal type inrichtingen algemene regels opgenomen. Voor een aantal typen inrichtingen geldt een vergunningplicht. Het bevoegd gezag neemt dan voorschriften op in de omgevingsvergunning. Hierbij kan het bevoegd gezag gebruik maken van de Handreiking industrielaai en vergunningverlening.

Op grond van de Wabo kan, wanneer er strijdigheid is met het bestemmingsplan, een omgevingsvergunning verleend worden mede gericht op de ruimtelijke inpasbaarheid van de gewenste activiteit. In dat geval speelt naast een akoestische beschouwing in het kader van een goede ruimtelijke ordening in sommige situaties ook de Wet geluidshinder een rol bij de omgevingsvergunning.

Ook in de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) van gemeenten zijn voorschriften tegen geluidshinder in het ruimtelijk domein te vinden.

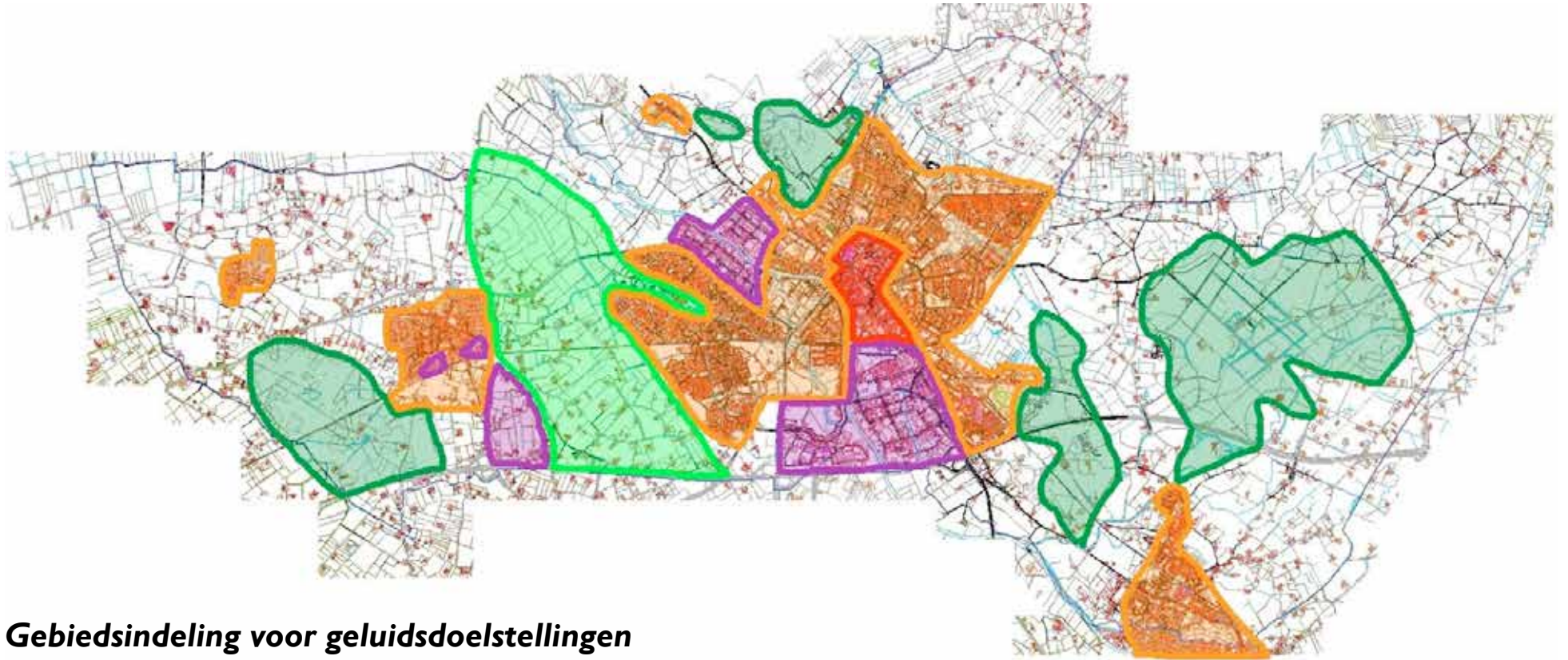
Ambitie

Stilte (het ontbreken van hinderlijk geluid) is een belangrijke kernkwaliteit van de Achterhoek. Deze kwaliteit is het waard om beschermd te worden. Het is de ambitie van de gemeente Doetinchem om ongewenste geluidssituaties te voorkómen. De gemeente wil binnen de wettelijke geluidsopgaven blijven en waar mogelijk, de geluidssituatie verder verbeteren. Hierbij wordt gekeken naar de aard van de gebieden. Bestaande saneringssituaties worden zo spoedig mogelijk gesaneerd. De gemeente zal in de toekomst het milieubelang in combinatie met geluid blijven betrekken bij de planontwikkeling voor wonen, werken en verkeer.

Gebiedsgericht kader

Het is de wens om het Doetinchems geluidsbeleid ook gebiedsgericht vorm te geven en dus niet overal dezelfde geluidswaarden na te streven. Het grondgebied is daarom verdeeld in zes gebiedstypen: centrum, stedelijk wonen, (rustig) wonen, stroomzones, industrie- en bedrijventerreinen en buitengebied. Het buitengebied kent vier deelgebieden. Voor elk gebied is vastgesteld welke akoestische streef- en richtwaarden gelden. Daarboven bestaan (wettelijke voorkeurs) grenswaarden en plafondwaarden (maximale grenswaarden). Bij nieuwe activiteiten bestaat bij voorkeur een geluidsbelasting tussen streef- en richtwaarden, waarbij streefwaarden

Bijlage 7. Beleidskaders milieu

25

Gebiedsindeling voor geluidsdoelstellingen

- centrumgebied
- wonen / stedelijk wonen
- industrieterrein / bedrijventerreinen
- buitengebied: bos, natuur en recreatiegebied
- buitengebied: landelijk gebied met agrarische activiteiten

Bijlage 7. Beleidskaders milieu

richtinggevend voor de lange termijn zijn. Boven de streefwaarden gelden de (wettelijke voorkeurs) grenswaarden; nieuwe activiteiten mogen deze in principe niet overschrijden.

Alleen akoestisch uitzonderlijke situaties geven mogelijkheden voor geluidsbelastingen tussen grens- en plafondwaarden. Hiervoor kan de gemeente een hogere grenswaarde vaststellen, waarbij een goede motivatie noodzakelijk is. In 2008 heeft de gemeente haar Hogere Grenswaardenbeleid vastgesteld.

Geluidsbelasting per gebied

26

Toelichting op de kaart

Op de kaart 'Gebiedsindeling voor geluidsdoelstellingen' zijn verschillende gebieden ingetekend die worden onderscheiden ten aanzien van geluidsdoelstellingen binnen de gemeente Doetinchem. Daarbij is een onderscheid gemaakt in de volgende gebieden:

- centrumgebied
- stedelijk wonen
- wonen
- stroomzone
- industrieterreinen
- bedrijventerreinen
- buitengebied

Centrum

Het centrum is het gebied waar geconcentreerd uiteenlopende activiteiten als winkelen, wonen, uitgaan, ondernemen, ontspanning en evenementen plaatsvinden. In het centrum kan daarnaast een horecaconcentratiegebied worden aangewezen. Dit is nu nog niet gedaan. Voor het horecaconcentratiegebied geldt een andere streef- en richtwaarde voor de avond- en nachtperiode. Voor overdag geldt de dezelfde streef- en richtwaarde als voor het gehele centrumgebied. Hieronder zijn de mogelijke waarden aangegeven.

Geluidsdoelstelling Centrumgebied	Overdag	Avond	Nacht
Centrum	Streefwaarde: 55 dB(A) Richtwaarde: 60 dB(A)	Streefwaarde: 55 dB(A) Richtwaarde: 60 dB(A)	Streefwaarde: 45 dB(A) Richtwaarde: 50 dB(A)
Horecaconcentratiegebied	Streefwaarde: 55 dB(A) Richtwaarde: 60 dB(A)	Als streefwaarde geldt een achtergrondniveau zonder muziek van 60 dB(A) Als richtwaarde geldt een achtergrondniveau zonder muziek van 65 dB(A)	
Randvoorwaarden, uitzonderingen	Voor situaties waarbij de geluidsbelasting boven de 55 dB(A) komt, moet compensatie worden geregeld.		

Wonen

De omschrijving wonen staat voor een rustige woonwijk waar primair wordt gewoond. In dit gebied vinden geen bedrijfsmatige activiteiten plaats met een verkeersaantrekkende werking. Het gebied wordt niet doorsneden met doorgaande wegen. De randen van het gebied wonen worden gevormd door 1e-lijns bebouwing langs stroomzones. Dit is de rand met woningen, bedrijven of kantoren langs doorgaande wegen.

Geluidsdoelstelling Wonen	Overdag	Avond	Nacht
Streefwaarde	43 dB(A)	38 dB(A)	33 dB(A)
Richtwaarde	Niet meer dan 10% van de woningen heeft een geluidsbelasting tussen 43 en 48 dB Geen woningen boven 48 dB	Niet meer dan 10% van de woningen heeft een geluidsbelasting tussen 38 en 43 dB Geen woningen boven 43 dB	Niet meer dan 10% van de woningen heeft een geluidsbelasting tussen 33 en 38 dB Geen woningen boven 38 dB

Bijlage 7. Beleidskaders milieu

Randvoorwaarden, uitzonderingen	Voor nieuwbouw geldt de streefwaarde. Voor winkelcentra zullen nadere eisen worden gesteld aan het tijdstip waarop laden en lossen wordt toegestaan op grond van het BARIM.
---------------------------------	--

Stedelijk wonen

De omschrijving stedelijk wonen staat voor een levendige wijk met mogelijkheden voor het combineren van wonen en werken. Alleen bedrijven met milieucategorie 1 en 2 zijn toegestaan. Het gebied wordt niet doorsneden met doorgaande wegen. De randen van het gebied Stedelijk wonen worden gevormd door 1e-lijns bebouwing langs stroomzones.

Geluidsdoelstelling Stedelijk Wonen	Overdag	Avond	Nacht
Streefwaarde	48 dB(A)	43 dB(A)	38 dB(A)
Richtwaarde	Niet meer dan 10% van de woningen heeft een geluidsbelasting tussen 48 en 53 dB Geen woningen boven 53 dB	Niet meer dan 10% van de woningen heeft een geluidsbelasting tussen 43 en 48 dB Geen woningen boven 48 dB	Niet meer dan 10% van de woningen heeft een geluidsbelasting tussen 38 en 43 dB Geen woningen boven 43 dB

Randvoorwaarden, uitzonderingen	Voor nieuwbouw geldt de streefwaarde. Voor winkelcentra zullen nadere eisen worden gesteld aan het tijdstip waarop laden en lossen wordt toegestaan op grond van het BARIM. Voor bestaande situaties waar de geluidsbelasting niet zonder noemenswaardige kosten kan worden teruggebracht tot maximaal 53 dB moet compensatie worden geregeld.
---------------------------------	--

Stroomzone

Stroomzones zijn gebieden met overwegend een verkeersfunctie met activiteiten als verplaatsen, parkeren, werken en wonen. De 1e-lijns bebouwing (wonen, kantoren) maakt onderdeel uit van de stroomzone.

Geluidsdoelstelling Stroomzone	Overdag	Avond	Nacht
Streefwaarde	58 dB(A)	53 dB(A)	48 dB(A)
Richtwaarde	Geen woningen > 63 dB	Geen woningen > 58 dB	Geen woningen > 53 dB

Randvoorwaarden, uitzonderingen	Voor bestaande woningen met een geluidsbelasting boven 58 dB moet compensatie worden geregeld. Mogelijkheden voor compensatie zijn o.a. stil balkon achterzijde, afsluitbaar inpandig balkon (loggia), geluidsluwe buitenruimte, lagere huurprijs. Voor nieuwe woningen met een geluidsbelasting boven 58 dB geldt de bouw van een dove gevel. Ontheffingscriteria nog nader uit te werken.
---------------------------------	--

Industrieterreinen

Industrieterreinen zijn geluid gezoneerde terreinen met mogelijkheden voor vestiging van milieucategorie 4 en 5 bedrijven. Op deze bedrijventerreinen zijn bedrijven gevestigd die continue (24 uur) werken. Industrieterreinen kunnen worden gecombineerd (grenzen aan) met Stedelijk wonen, maar niet met Wonen.

Geluidsdoelstelling Industrieterreinen	Overdag	Avond	Nacht
Streefwaarde	De werkelijke geluidsbelasting op de terreingrens is niet meer dan 50dB(A)		
Richtwaarde	Geen woningen met een etmaalwaarde boven de 55 dB(A)		
Randvoorwaarden, uitzonderingen	Geluidszonebeheer. Nadere eisen voor geluidsproductie AMvB bedrijven gedurende de nachtperiode moet worden geregeld.		

Bijlage 7. Beleidskaders milieu

Bedrijventerrein

Bedrijventerreinen zijn moderne hoogwaardige bedrijventerreinen (incl. bedrijfsgerelateerde kantoren) met mogelijkheden voor de vestiging van bedrijven tot en met milieucategorie 3. Op deze bedrijventerreinen zijn geen bedrijven gevestigd met activiteiten gedurende de nachtperiode. Bedrijventerreinen kunnen worden gecombineerd (grenzen aan) met wonen.

Geluidsdoelstelling Bedrijventerreinen	Overdag	Avond	Nacht
Streefwaarde	Geen woningen met een etmaalwaarde boven de 45 dB(A)		
Richtwaarde	De werkelijke geluidsbelasting op de terreingrens is niet meer dan 50dB(A)		
Randvoorwaarden, uitzonderingen	Geluidsbeheer instellen. Nadere eisen voor geluidsproductie AMvB bedrijven moet worden geregeld. Bedrijfswoningen zijn toegestaan. Voor bedrijfswoningen mag de geluidsbelasting cumulatief niet meer bedragen dan 55 dB(A).		

Buitengebied

Voor het buitengebied worden 4 deelgebieden onderscheiden:

- Bos-, natuur- en stiltegebieden
- Recreatieterreinen
- Dorpen
- Landelijk gebied met agrarische activiteiten

Geluidsdoelstelling Buitengebied	Overdag	Avond	Nacht
Bos, natuur en recreatiegebied	Voor dit gebied geldt een richtwaarde van 40 dB op basis van etmaalwaarde.		
Dorpen	Streefwaarde: 43 dB Richtwaarde: 48 dB	Streefwaarde: 38 dB Richtwaarde: 43 dB	Streefwaarde: 33 dB Richtwaarde: 38 dB
Landelijk gebied met agrarische activiteiten	Streef- en richtwaarde als dorpen. In een AMvB voor agrarische activiteiten wordt de maximale geluidsbelasting geregeld voor de dag-, avond- en nachtperiode. Voor agrarische activiteiten geldt een maximale dag- en avondwaarde van 45 dB(A) en een nachtwaarde van 35 dB(A).		
Randvoorwaarden, uitzonderingen	Voor stroomzones langs en door dorpen is het ambitieniveau – 5 dB ten opzichte van het ambitieniveau voor stroomzones in het stedelijk gebied		

Concrete saneringsopgaven anno 2013

Bij de concrete saneringopgaven wordt onderscheid gemaakt in wegverkeer, industrielawaai en railverkeer. Anno 2013 zijn er in de gemeente Doetinchem nog 2 woningen die een te hoge geluidswaarde hebben door wegverkeer (de zogenaamde A-lijst). De kosten voor sanering worden geschat op maximaal € 2 x 12.500 en worden bekostigd uit het beschikbare saneringsbudget vanuit het Rijk.

Daarnaast zijn er circa 150 woningen met een (te) hoge geluidswaarde door wegverkeer, maar hiervoor geldt geen wettelijke saneringsplicht (de zogenaamde B-lijst). Hiervoor wordt tijdelijk een pas op de plaats gemaakt. Voor deze woningen kunnen door toekomstige (mobiliteits)ontwikkelingen de geluidsbelasting op de gevels zover dalen, dat geluidswerende maatregelen niet meer nodig zijn. Voorbeelden hiervan zijn woningen aan de IJsselkade (boven C&A, p/a Waterstraat) in Doetinchem.

In 2013 zijn er daarnaast 35 woningen die (te) hoge geluidswaarden hebben als gevolg van industrielawaai en waarvoor een aparte saneringsronde is ingezet in het kader van de regeling ISV-3. De onkosten worden geraamd op € 437.500. In de 2e helft van 2013 wordt de aanbesteding van de werkzaamheden aan de woningen voorzien, en tevens in 2013 de start uitvoering.

Daarnaast zullen in de toekomst nog 72 woningen kunnen worden gesaneerd die langs de spoorlijn Arnhem-Winterswijk liggen. Dit is evenwel geen wettelijke verplichting; deze maatregelen moeten door ProRail worden uitgevoerd. De gemeente heeft een deel van deze sanering evenwel meegenomen in haar ISV-3 programma.

Stappenplan

Waar (te) hoge geluidsbelastingen aan de orde zijn, zal de gemeente een stappenplan volgen om deze situaties te verhelpen c.q. te compenseren. Voor de aanpak van deze ambities wordt een driesporenbeleid gevolgd:

Bijlage 7. Beleidskaders milieu

- 1 saneren: het verbeteren van bestaande situaties met (een te) hoge geluidsbelasting;
- 2 conserveren: het behouden van relatief goede geluidskwaliteit, en voorkomen van verslechtering (preventief beleid)
- 3 ontwikkelen: het verbeteren daar waar mogelijk/gewenst, hierbij rekening houdend met toekomstige geluidssituatie nemen de bewoners en bedrijven een belangrijke plaats in. Wat verwachten zij ten aanzien van geluid, wat weten ze nu, en ook: wat kan worden verwacht van de gemeente? De gemeente kan immers niet elke situatie van geluidsoverlast oplossen.

Belangrijke activiteiten om de ambities waar te maken, zijn de aanpak van grote geluidsbronnen en saneringsmaatregelen, zoals het terugdringen van het achtergrondlawaai van (snel)wegen en het stiller maken van het railverkeer. Bij de rijksbronnen (autosnelwegen, spoorwegen en provinciale wegen) is de rol van de gemeente beperkt. De maatregelen liggen in eerste instantie bij het Rijk, de provincie of ProRail. De rol van de gemeente kan wel zeer zinvol zijn. Zo kan de gemeente als een professionele spreekbuis dienen en weet zij de weg in overheidsland.

Voor bestaande of nieuwe situaties wordt de volgende voorkeursvolgorde gehanteerd voor het aanpakken of compenseren van te hoge geluidsniveaus op de gevel van woningen:

- 4 afstand houden (alleen voor nieuwe situaties);
- 5 maatregelen aan de bron (stiller asfalt, minder (vracht-)verkeer);
- 6 overdrachtsmaatregelen (geluidsschermen, gebouwen als afscherming);
- 7 maatregelen bij de ontvanger (gevelisolatie);
- 8 compensatie in de leefomgeving (betere kwaliteit woning, meer ruimte, meer groen).

Voor bestaande situaties geldt dezelfde voorkeursvolgorde, met uitzondering van stap 1.

Uitgangspunten voor compensatie

In bepaalde gebieden in het centrum van Doetinchem en de eerstelijns bebouwing langs de hoofdwegen en het spoor komen (te) hoge geluidsbelastingen op de voorgevel van woningen voor. Hoewel het op deze locaties niet mogelijk is om (op korte termijn) een geluidsniveau binnen de wettelijke grenzen te realiseren, neemt de gemeente de klachten over (zeer) ernstige geluidshinder serieus. De gemeente volgt als eerste het hierboven genoemde stappenplan. Als sluitstuk daarvan zal de gemeente nagaan in hoeverre op een andere manier compensatie voor deze bewoners mogelijk is, bijvoorbeeld door het verbeteren van de kwaliteit van de woning of de leefomgeving.

Bijlage 8. Risicokaart externe veiligheid

legenda

Ongevallen met gevaarlijke stoffen

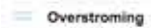
Transport

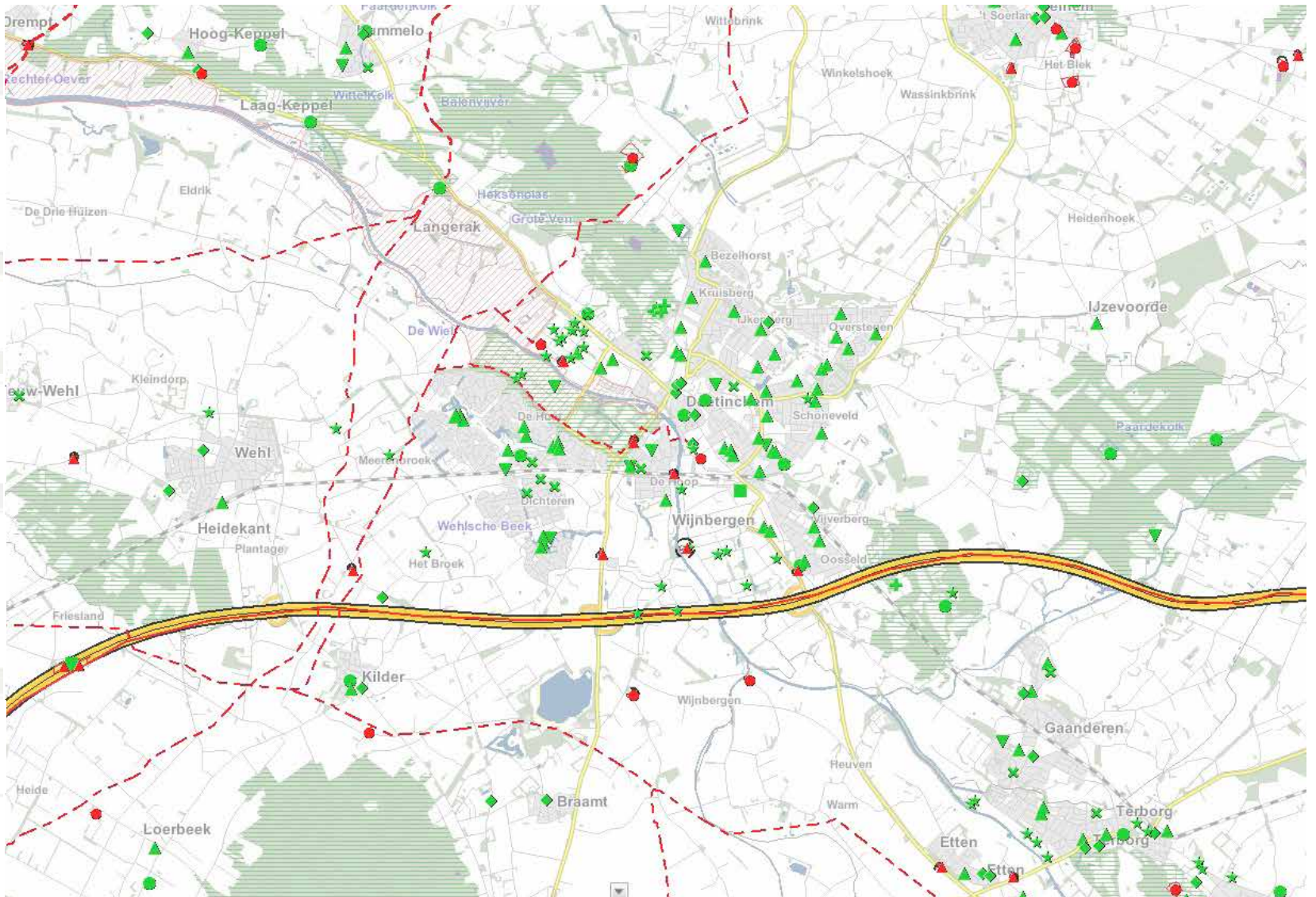
Ongevallen verkeer en vervoer

Natuurruimten

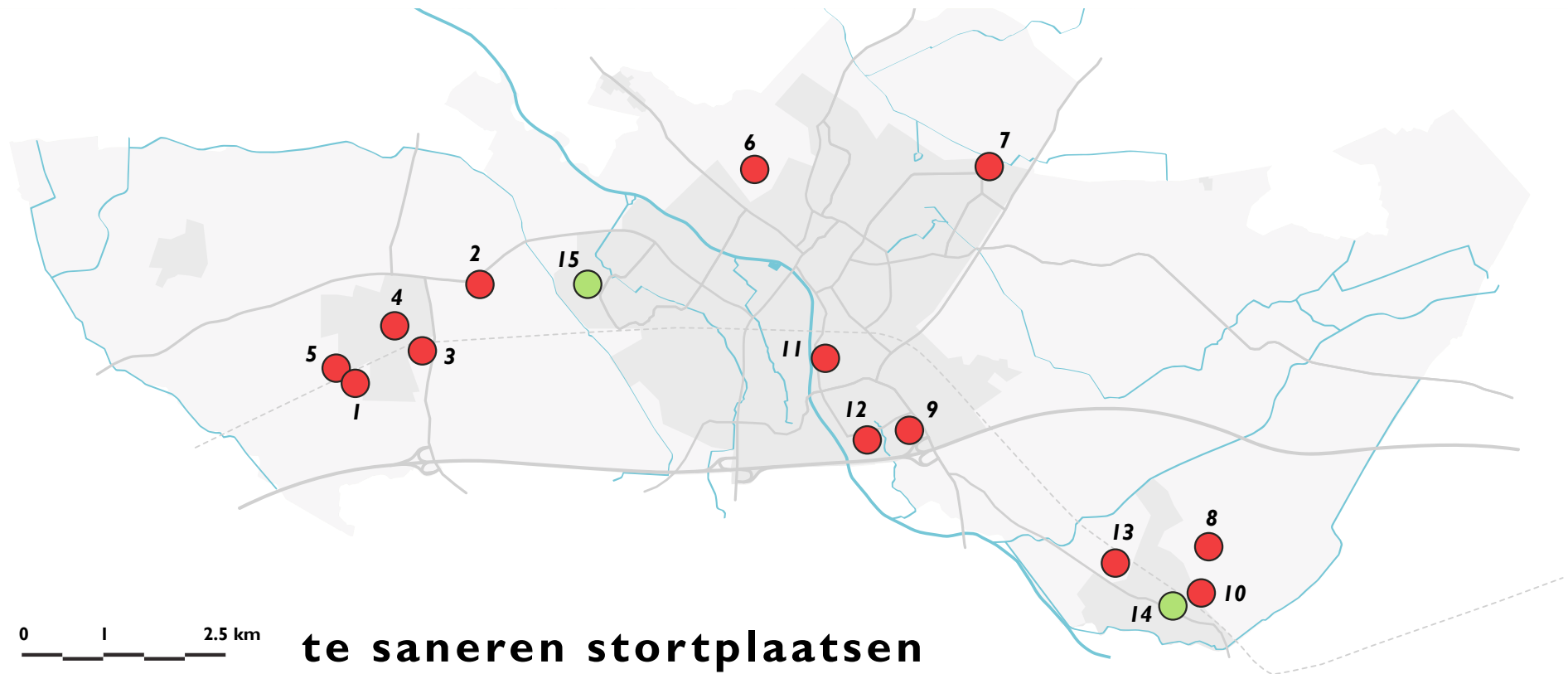

Kwetsbare objecten

bron: www.risicokaart.nl

Bijlage 9. Bodemkaart te saneren stortplaatsen

● **oude stortplaatsen - te saneren**

- 1 Beekseweg bij nr. 52
- 2 Bokkenstraat nr. 20
- 3 Veenweg bij nr. 4
- 4 Oranjestraat / Beekseweg plantsoen
- 5 Schopperdenseweg bij spoor
- 6 Groot Hagen nr. 10
- 7 Wonninkhage ong.
- 8 Tuinstraat ong.
- 9 Hogeweide nr. 119
- 10 Kerkstraat tussen nr. 217-229
- 11 Havenstraat nr. 11, 13, 28 en 34
- 12 Roerstraat nr. 9
- 13 Beltstraat bij nr. 16

● **oude stortplaatsen - reeds gesaneerd**

- 14 Beekstraat t.o. nr. 16
- 15 Belderstraat, De Belder

Bijlage 11. Grensoverschrijdende samenwerking

Atlas van kansen voor de grensregio Achterhoek-Borken

Door: Gerard Marlet, Roderik Ponds en Clemens van Woerkens in samenwerking met Procap.

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van BZK, 2012, Utrecht.

*Voor het gehele onderzoek zie:
www.atlasvoorgemeenten.nl*

Onderdeel: Samenvatting en conclusies

Grensregio's krijgen nu of in de toekomst te maken met problemen die specifiek zijn voor grensregio's, en die met meer samenwerking kunnen worden voorkomen of opgelost. Veel grensregio's hebben bijvoorbeeld te maken met bevolkingskrimp. Dat betekent dat het draagvlak voor allerlei voorzieningen terugloopt, maar ook dat bedrijven moeilijker aan goed gekwalificeerde arbeidskrachten komen. Deze Atlas van kansen brengt de kansen voor grensoverschrijdende samenwerking voor de regio Achterhoek (Nederland) en Kreis Borken (Duitsland) in kaart.

De regio Achterhoek heeft op dit moment al te maken met een krimpende en vergrijzende bevolking. Voor Kreis Borken geldt dat niet, die regio heeft zelfs een relatief jonge bevolking. Maar ook Kreis Borken heeft een lagere dan gemiddelde aantrekkingskracht, waardoor ook daar in de toekomst problemen te verwachten zijn.

Als de regio's Achterhoek en Borken erin slagen om hun arbeidsmarkten door middel van grensoverschrijdende samenwerking meer te integreren, neemt het aantal beschikbare banen voor de inwoners van beide regio's toe. Voor de inwoners van Kreis Borken met ongeveer 200.000 banen en voor de inwoners van de Achterhoek met 400.000 banen. De werkloosheid in de Achterhoek neemt daardoor af, maar in Kreis Borken kan deze tijdelijk toenemen, omdat er ook meer concurrentie om deze banen ontstaat. Op de lange termijn zal de werkloosheid in beide regio's afnemen.

Op zowel de korte als de lange termijn zal het integreren van de arbeidsmarkten leiden tot een grotere aantrekkingskracht van beide grensregio's. Als grensbarrières op de arbeidsmarkt volledig zouden kunnen worden geslecht, zouden beide regio's zelfs een bovengemiddelde aantrekkingskracht op verhuizende huishoudens kunnen hebben. Op die manier zou een duurzaam economisch vitale regio ontstaan. Ook op het gebied van voorzieningen kunnen de regio's Achterhoek en Borken van elkaar profiteren. Als het culturele, culinaire en natuuraanbod aan beide kanten van de grens beter zichtbaar wordt en beter wordt benut, neemt daarmee de aantrekkingskracht van beide regio's toe. De inwoners van Borken profiteren iets meer van een toename van het culturele en culinaire aanbod dan inwoners van de Achterhoek. De effecten hiervan zijn in beide regio's overigens fors kleiner dan het effect van een groei van het aantal banen. Dat geldt ook voor basisvoorzieningen zoals zorg, onderwijs en winkels.

Zonder grensbarrières zou in beide regio's het aantal beschikbare ziekenhuisbedden groter zijn. Hiervan profiteren vooral de inwoners van de Achterhoek. De spreiding van onderwijsinstellingen in deze grensregio laat zien dat als de grens er niet zou zijn, de inwoners van Kreis Borken erop vooruitgaan in de nabijheid van hogeschoolinstellingen, terwijl voor de inwoners van de Achterhoek het aanbod stijgt voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Op het gebied van het winkelaanbod profiteren de inwoners van beide regio's in vergelijkbare mate.

Het slechten van grensbarrières is echter niet eenvoudig. Een belangrijk deel van die barrières wordt namelijk veroorzaakt door culturele verschillen, zoals taalverschillen. Die barrière zou met het stimuleren van tweetalig onderwijs kunnen worden geslecht, maar daarvoor is een lange adem nodig. Ook het gelijkschakelen van fiscale en juridische regels op de arbeidsmarkt is niet eenvoudig te realiseren en vraagt om een flinke inspanning van de beide landelijke overheden. Meer kleinschalige vormen van samenwerking tussen bedrijven, sociale diensten en onderwijsinstellingen aan beide kanten van de grens zijn sneller en eenvoudiger lokaal te realiseren, maar daarmee kan naar verwachting maar een klein deel van de barrières worden geslecht. Op het gebied van voorzieningen kunnen lokale en regionale overheden zelfstandig belangrijke resultaten boeken. Hetzelfde geldt voor het beter benutten van elkaars zorg- en onderwijsvoorzieningen. Hoewel ook op die terreinen institutionele barrières bestaan

Bijlage 11. Grensoverschrijdende samenwerking

waarvoor tussenkomst van de landelijke overheden noodzakelijk is. Zoals bijvoorbeeld bij verschillen in het onderwijssysteem en de rol van verzekeraars in de ziekenhuiszorg.

Dat zijn de belangrijkste conclusies uit deze Atlas van kansen voor de grensregio's Achterhoek en Borken. De door het bureau Procap geïnterviewde sleutelfiguren uit de regio bevestigen deze conclusies, en laten zien dat grensoverschrijdende samenwerking veel kan opleveren en dat er veel mogelijk is als er wordt doorgezet. Deze Atlas van kansen brengt de potentie van die verdergaande grensoverschrijdende samenwerking letterlijk in kaart. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wil daarmee de grensoverschrijdende samenwerking verder stimuleren.

Bijlage 12. Lijst beleidsstukken

In deze bijlage worden de beleidstukken benoemd die onderliggende informatie voor deze structuurvisie hebben geleverd. Slechts bij hoge uitzondering bevat de lijst ook andere dan gemeentelijke stukken. Uitgangspunt is, dat deze structuurvisie past binnen het kader van het beleid van hogere overheden. Daar waar regionale of provinciale stukken toch worden genoemd, heeft dat te maken met een bepaalde actualiteit.

1. Actualisatie detailhandelsbeleid 2013-2016, inclusief ruimtelijke keuzes internetwinkels;
2. Beleidsregels Hogere Waarden Wet geluidhinder Doetinchem (2008);
3. Bomenverordening (2010);
4. Boomstructuurkaart/ herplantregeling (2012);
5. Budgetovereenkomsten culturele instellingen (jaarlijks);
6. Cultuurhistorische verkenning binnenstad 1940-1965 (2009);
7. Cultuurhistorische analyse stadsrand (2010);
8. Cultuurhistorische verkenning woonwijken Doetinchem 1940-1965 (2010);
9. Detailhandelsvisie, (2006);
10. Doetinchem: Cultuurhistorierijk! (2008 + 2010);
11. Doetinchem in Vorm: breedtesport (2011);
12. Doetinchem in Vorm: accommodaties (2013);
13. Dorpsplan Gaanderen (2011);
14. Eidentiteit, behoud, herstel en ontwikkeling van de buitenrand van het stadscentrum van Doetinchem (2012);
15. Erfgoedverordening (2013);
16. Evaluatie Park Overstegen (2009);
17. Fietsplan "Ga toch fietsen" (2009); Actualisatie in 2013/2014;
18. Gebiedsuitvoeringsprogramma LOP (2012);
19. Gebiedsvisie Wehlse Broeklanden (2010);
20. Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) (2010 -2015);
21. Gemeentelijk waterplan, streefbeelden/ doelstellingen tot 2030 (2003);
22. Groenstructuurplan Doetinchem (1992), actualisatie in wording;
23. Handhaving kantoren op bedrijventerreinen; in ontwikkeling.
24. Het Gelders Fietspaden Netwerk (2012);
25. Het provinciaal Verkeers en Vervoersplan 2 (2004);
26. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (2009), jaarlijkse evaluatie;
27. Inventarisatie industrieel erfgoed (2010);
28. Kantorennota, (2008);
29. Landschapstructuurkaart (2012);
30. Landschapstypen (2012);
31. Lokaal gezondheidsbeleid (2013-2016);
32. LOP (2008);
33. Lijst met Bijzondere bomen (2010);
34. Masterplan Schil (2007);
35. Meerjarenplan Verkeersveiligheid (2009);
36. Milieubeleidsplan (1999-2003);
37. Mobiliteitsplan (2007), actualisatie in 2013/2014;
38. Nota Evenementenbeleid (2012);
39. Nota Parkeerbeleid (2012);
40. Nota Verkeerslichten (in voorbereiding);
41. Ontwikkelingsvisie Groen van Zuid (2010);
42. Ontwikkelingsvisie Wehl-Centrum (2009);
43. Planologisch beleid (2011);
44. Prestatieafspraken Doetinchem/ Sité Woondiensten, (2013);
45. Rapportages aan b&w verslag monitoring luchtkwaliteit, (jaarlijks);
46. Rapport Uitwerking waterkwaliteitsspoor Doetinchem (WAKKER-rapport) (2009);
47. Rapportages Bebouwing in het landelijk gebied, bureau Helsdingen (2010);
48. Structuurplan Land van Wehl (2005);
49. Taskforce-rapportages wonen (onregelmatig);
50. Toeristisch Recreatief Ontwikkelings Plan (2008);
51. Uitwerkingsnota toeristisch recreatief medegebruik Oude IJssel (2012);
52. Visie Wehlse Broeklanden (2010);
53. Visie Bethlehem (2009);
54. Visie op de buurt- en wijkwinkelcentra, (2009);
55. Waterbeheerplan 2010-2015
56. Watervisie 2030;
57. Waterplan Gelderland 2010-2015;
58. Welstandsnota (2012);
59. Wegcategoriseringsplan (2009);
60. Wmo beleidsplan (2012-2016);
61. Woningmarktsan (2007);
62. Woonvisie Doetinchem 2020 (2013).

